GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 1 KAINA 5 CENTAI KETVIRTADIENIS, SAUSIO 5, 1933 VOL.-METAI XVII

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS.

Naujų Metų diena pasižymėjo nelaimingais atsitikimais. Pažymėtinai daug žmogžudysčių ir savižudysčių įvyko vidunaktį celebruojant Naujų Metų sutikimą.

SHARKIO PAREIŠKIMAI

Gruodžio 27-tą sunkaus svorio kumštininkų čempijonas Jack Sharkey paskelbė spaudoje, kad jis niekuomet neduosiąs progos vokiečių "juodam ulonui" Max Schmelingui kumščiuotis už pasaulinį čempijonatą.

Sharkis sako, kad jis sutinka stot į kumštynes su bile oponentu, kurį Madison Square Garden parinks iki 1933 m. birželio 30-tos, bet tuo kandidatu nebūsiąs Schmelingas.

Sausio 3-čią Sharkey su žmona ir būriu draugų išvažiavo kelioms savaitėms atostogų į Bermūdą.

INSULL'AS GRAIKIJOJ LAISVAS

Gruodžio 27-tą Graikijos apeliacinis teismas atsisakė sankcijonuot išadvimą Am. J. Valstybių (Cook County, Illinois) autoritetams Samuelį Insull'ą, buvusį bilijoninių korporacijų viršininką. Jo vadovaujama milžiniška finansinė imperija subankrutijo ir palietė apie 600,000 šėrininkų. Insull'as kaltinamas už kai kurias suktybes.

Insull'as pasiryžęs apsilikt Graikijoj. Tuo tarpu Cook apskrities autoritetai pasiryžę pavartot visas legales priemones, kad Insull'ą "parsivežti." Į šį reikalą esą turės įsikišt ir federalė vyriausybė.

NORI SUAMERIKONINT VYRIAUSYBĘ

Vokiečiams esą jau nusibodo nuolatiniai rinkimai į vyriausybių nepastovumai, kurie laikraščiai ragina 7 val. vakaro ... ečius sekt amerikiečių ... dzžiu.

ELIZABE... susirinkimas bus sau... šv. Mykolo parapijos ... lėj, tuojaus po sumai, ... tų.

WILSON, Pa. — ... susirinkimas bus sau... 1:30 po pietų, 221 E...

THROOP, Pa. — ... susirinkimas bus sau... 1 val. po pietų, Vinco ... aje, 208 Boulevard A...

PORT WASHINGTON ... susirinkimas bus sau... po sumos, š... Ambra... nytinėj svetainėj.

AMSTERDAM, N... susirinkimas bus ... bažnytinėj salėj, ...

NASHUA, N. ... susirinkimas ... nytinėj ...

... kraštis priduria, kad tokią sistemą, kur kabinetas atsakytų tik prezidentui, o ne parlamentui, nesunku įvesti.

Bet tokioms sugestijoms labai priešingi socialdemokratai ir komunistai. Jų organai įžiūri monarkistų užmačias ir pastangas susiglemžt valdžią į savo rankas.

Kįsi abejoja, kad vargu prigis Vokietijoj, kas gera ir prigiję Am. J. V.

PASTABĖLĖ

Pereitam "Garso" Nr. 52, pusl., po eilėmis: "Ecce Sacerdos Magnus" per neįžiūrėjimą praleista autoriaus vardas pavardė. Juos ... Kazys Vidikauskas.

ISTORINĖS IŠKILMĖS MOUNT CARMEL, PA.

DALYVAVO ŠV. TĖVO ATSTOVAS AMERIKAI, TRYS VYSKUPAI, LIETUVOS ATSTOVAS IR KITI

Pirmas Lietuvaičių Seserų vienuolynas ir pirma jų vedama mokykla Amerikoje 25 metai atgal buvo įsteigta Mount Carmel, Pa.

Tas dvigubas Sidabrinis Jubiliejus nepaprastai iškilmingai buvo apvaikščiojamas. Tur būt, Amerikos lietuvių katalikų istorijoje tos buvo pirmos gražiausios ir įspūdingiausios iškilmės. Šv. Tėvo Delegatas, Jo Ekscelencija Arkivyskupas Fumasoni Biondi, D. D., buvo garbingiausias asmuo toms iškilmėms, nes jis atstovauja Katalikų Bažnyčios Galvą. Jo Šventenybę Popiežiu Pijų XI. Be to dalyvavo sekantieji vyskupai: Jo Malonybė, P. R. McDevitt, D. D., Harrisburgo vyskupas, J. M. T. C. O'Reilly, D. D., Scrantų vyskupas, J. M., P. P. Bučys, D. D., vyskupas iš Romos, J. E. Lietuvos Atstovas Amerikai, B. K. Balutis, pralotas J. Miliauskas pralotas Leach, pralotas Mc Hugh, kun. V. Matulaitis, kun. Dr. L. Mendelis, kun. Karalius, kun. M. Pankus, kun. J. G. Čepukaitis, kun. Alauskas, kun. J. F. Clarke, kun. Dr. J. J. Petrovitz, kun. J. Sitavičius, kun. D. Dobrotwor, kun. Chapelsky, kun. Dr. V. Bartuška, kun. P. Klimas ir vietos klebonas kun. Dr. J. B. Koncius; apie šimtas seserų, jų tarpe Motina M. Cyrilė, pirmos trys seserys: Motina Marija, Motina M. Immaculata ir Motina M. Concepta.

Bažnyčioje Jubiliejinės pamaldos buvo gruodžio 28 d. 11 val. Bažnyčia buvo išpuošta gėlėms, šv. Tėvo, Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, šv. Tėvo Delegatui už grotelių buvo pataisytas sostas gražiai papuoštas ir virš sosto buvo ištiesta graži didelė Šv. Tėvo dvispalvė (balta-geltona) vėliava. Vyskupams ir Lietuvos atstovui buvo pataisytos atatinkamos netoli didžiojo altoriaus vietos. Kunigai užėmė vietas dešinioje bažnyčios pusėj ir seserys kairioje. Žmonėms buvo iš anksto išsiuntinėta ženkleliai su kuriais jie tik galėjo įeiti į bažnyčią. Visas sutvarkymas bažnyčios pamaldų buvo labai gražus ir harmoningas.

Vietos klebonas, kun. Dr. J. B. Koncius, kuris tas iškilmes sumanė ir vedė toj pačioj dienoj automobiliu nuvyko į Harrisburgą pasitikti Šv. Tėvo atstovą ir vietos vyskupą su kuriais grauge automobiliu prieš 11 valandą atvyko į Mount Carmel. Žmonių daugybė prie bažnyčios ir klebonijos laukė tų garbingų svečių. Klebonija, mokykla ir kiti namai miestely buvo papuošta Amerikos, Šv. Tėvo ir Lietuvos vėliavomis. Lygiai 11 valandoj iškilminga procesija iš klebonijos ėjo į bažnyčią. Kunigai ėjo pirma. Juos sekė pralotai, paskui vyskupai, asistuojant prie kiekvieno po du kunigu, paskui celebrantas su diakonu ir sub-diakonu ir galų gale žengė šv. Tėvo Delegatas asistuojant dviem pralotam. Teinant į bažnyčią didžiulis parapijos choras užgiedojo "Ecce Sacerdos Magnus," po to prasidėjo iškilmingos Mišios. Celebrantas buvo kun. dr. J. S. Koncius, diakonas, kun. dr. L. Mendelis, Baltimore, Md., sub-diakonas, kun. A. Alauskas, Shenandoah, Pa., ceremonijų vedėjas, kun. dr. F. X. Feeser, Harrisburg, Pa., smilkintojas prie Apaštal. Delegato kun. J. Karalius, Shenandoah, Pa., klierikai J. Gudauskas ir J. Degutis tarnautojai Mišios buvo nepaprastos, nes jose dalyvavo Šv. Tėvo atstovas; jis kartu su celebrantu prieš Mišias kalbėjo įžangines maldas kiti vyskupai irgi taip pat darė. Po Evangelijai prasidėjo pamokslai. Pirmiausia prakalbėjo vietos vyskupas, J. M. P. R. McDevitt, D. D., sekančiai:

Jūsų Ekscelencija Šv. Tėvo Atstove, vyskupai, pralotai, kunigai, seserys ir mano mieli žmonės. Mano balba bus trumputė. Kai tik aš baigiu bu... pamokslai lietuvių ir anglų kalbomis. Labai retai Amerikos katalikų istorijoje atsitinka tokios nepaprastos iškilmės, kaip kad šios. Pirmiausia mes apvaikščiojame pirmosios lietuvaičių seserų mokyklos įsteigimo Amerikoje ir taipgi drauge mes apvaikščiojame Sidabrinį Jubiliejų pirmosios lietuvaičių seserų kongregacijos Amerikoje. Tos dvigubos iškilmės yra reikšmingos mūsų vyskupijai, nes čia ir šiame miestely ir šioj parapijoj tos įstaigos gavo pradžią. Be to, mano predecesorius, trečias Harrisburgo vyskupas, J. M. J. W. Shenahan buvo vienas žymiausių asmenų minėtų įstaigų uždėjime. Ši diena yra mums linksma diena Viešpatyje; mes visi iš to džiaugiamės, ypač aš, kaipo Harrisburgo vyskupijos valdytojas, nuoširdžiai jungiu savo džiaugsmą su Jumis šių iškilmių proga.

Aš sveikinu Jūsų kleboną, sveikinu jus parapijonai ir ypatingai sveikinu šv. Kazimiero seseris, nes jūs čionai atidarėte savo pirmą lietuvišką mokyklą ir per dvidešimt penkis metus teikėte katalikišką auklėjimą šios parapijos vaikučiams. Poetas sako: "Dėkingumas sudaro malonią atmintį ir iškalbingą švelnią kalbą." Turiu vilties, kad jūs žmones visad būsite dėkingi toms seserėms už jų nuveiktus prakilnius darbus. Tas įvykis, kurį mes apvaikščiojame Šv. Kryžiaus parapijos istorijoje bus svarbiausias įvykis. Mes esame didžiai dėkingi Jūsų Ekscelencijai, nes Jūs atstovaujate patį Šv. Tėvą; Jis ištikro priduoda didelės reikšmės šiai atmintinai dienai. Jūsų Ekscelencija (Šv. Tėvo Atstove) savo vardu, kunigų ir šios vyskupijos žmonių vardu reiškiame džiaugsmo Jūsų atsilankyme mūsų tarpe ir užtikriname Jus mūsų didelį įvertinimą turėti Tamstą, taip garbingą asmenį mūsų tarpe, nes Jūs esate Šv. Tėvo Atstovas; Jis yra toli už jūrų, bet Jūsų asmenyje Jis yra čia su mumis šioj Šv. Kryžiaus bažnyčioje; mes reiškiame Jam savo ištikimybę ir atsidavimą Katalikų Bažnyčios Galvai, kuris yra mūsų sielų vyriausias ganytojas. Ze... Tamstai pedėkos ir meldžiu Viešpatį Dievą, kad Jis Jų Kalėdų ... sik ... ant J... su savo ... ir ... tai prašome Tamsta sutelkti Šv. Tėvo Pijų XI, dėkoti... Bažnyčios Vaikams, Apaštališką Palaiminimą.

Po to seke lietuvių kalba Jo Malonybė Vyskupas P. P. Bučys, D. D. Jis pasveikinęs Šv. Tėvo Delegatą, vyskupus ir visus žmones turėjingame pamoksle išdėstė katalikiškos mokyk-

(Tęsinys 8 pusl. 6-7 bel.)

Iš Visur

Chicago, Ill. — Antanas Gerskis, kurs spalių 27-tą peiliu užudė skerdyklos bosą Bert Walker'į, gavo 15 metų kalėjimo.

Oneonta, Alabama. — Gruodžio 28-tą Charlie Plunkett, 55 m., parcikalavo, kad jo sūnus John, 32 metų, apleistų jo namus. Sūnus nesiskubino. Tėvas stvėrės už revolverio, sūnus už šautuvo, ir viens kitą mirtinai nukovė.

Evanston, Ill.—Gruodžio 27-tą Miss Anna King, 42 m., peiliu mirtinai užbadė savo seną motiną, po to pati sau perpiovė gerklę ir įsismeigė peilį krūtinėn.

Jacksonville, Ill. — Gruodžio 28-tą traukinio nelaimėj du asmenys užmušti, 3 sužeisti. Nelaimės kaltininkai ieškomi.

Chicago, Ill.—Gruodžio 23-čią sudegė didelis grūdų elevatoris, esantis prie 28-th St. ir Chicago River. Vienas asmuo sudegė. Materialiai nuostoliai siekia milijono dolerių. Elevatorius ir grūdai priklausė Stratton Grain kompanijai.

Stanwood, Mich. — Gruodžio 28-tą sudegė Mecosta County Poor Farm Home (pavargėlių prieglauda). Trys senelės sudegė mirtinai, apie tuzinas apdegė sunkiai. Prieglauda buvo trijų aukštų mūras.

PABĖGO JAUNAS KALINYS

Philadelphia, Pa. — Gruodžio 29-tą, iššokęs iš šerifo Frank C. Chamberlin automobiliaus, pabėgo 20 metų Lester Ira Bennett, nuteistas nuo 3 iki 7 metų kalėjiman už išlaužimą kalėjimo Wellsboro, Pa. Šerifas sako negalėjęs šauti, nes aplink buvo daug vaikų ir galėjo kuris nors nukentėti. Bennett yra labai blogo charakterio jaunuolis.

Pabėgėlio rankos buvo surišt... žiuotos.

New York.—Per Kalėdas nuodingais svaigalais apsigėrę mirė 19-ka asmenų. Kelios dešimtys sunkiai susirgusių vis dėlto išliko.

Monroe, Mich. — Gruodžio 30 atrasti nuodyti 3 asmenys. Policija manė ... tai aukos dviejų grupių ... užjančių už svaigalų monopo...

Deveniškių ... yra lietuviškiausia Amerikos apskrity. Ji turi didelį ch... kuris yra vedamas ... ininko p. Sankausko. ... choras surengė ... ventę.

Prie Ur... lietuvių klubo yra li... mokykla, kuria dabar ... apie 40 vaikų. Vaikų buvo ... augiau, bet jie visi netelpa Ur... ajiečiai prašo tėvynainius ... siųsti juos perskaitytais ... žiais bei knygomis. Sąšt... ...ugvajaus lietuvių ... Calle galicia 1111, Mi... Uruguay.

AM. JUNG. VALSTYBIŲ JŪREIVIAI APLEIDO NICARAGUĄ

Managua, Nicaragua. — Sausio 1-mą Am. J. Valstybės ...traukė iš Nicaraguos paskutinius jūreivius, kuriuos ...en laikė nuo 19 metų. Tą dieną įvyko naujo šalies prezidento Juan B. Sacasa inauguracija. Am. J. V. kareiviai į Nicaraguą buvo įvesti palaikymui tvarkos ir gelbėjimui šalies nuo civilių karų.

VIENI METAI--KETURI KŪDIKIAI

Chicago, Ill. — Gruodžio 30-tą Mrs. Marie Colson, 25 m., pagimdė ketvirtą kūdikį vienų metų (1932) laikotarpy. Sausio 10-tą ji susilaukė dvynukus — berniuką ir mergaitę. Gruodžio 29-tą gimė antrų dvynukų vienas, o ant rytojaus kitas. Naujai gimęs berniukas svėrė 3 svarus ir 14½ unciją, o dukrelė — 4 sv. ½ unciją, Motina ir kūdikiai geroj sveikatoj.

Philadelphia, Pa. — Sausio 1-mą prie 60-tos ir Market gatvių sudegė didelis apartamentinis namas. Apie 100 žmonių neteko pastogių. Tą pačią naktį sudegė Jacob Sterns and Sons dirbtuvė.

Vallejo, Calif. — Vos užsibaigus Naujų Metų sutikimo celebracijoms, pradėjo degti "Elks" klūbas. Sudegė 6 asmenys, tarp kurių randasi ir klūbo prižiūrėtojas E. J. Swasey.

Londonas, Anglija. — Sausio 2-rą dėl audrų žuvo 9 asmenys. Materialių nuostolių labai daug.

T o k i o, Japonija. — Sausio 2-rą japonų orlaiviai bombordavo kiniečių miestą Shan-Haikwan, esanti prie pat Kinijos istorinės sienos. Abi pusi link Shan-Haikwan siunčia kariuomenes.

PADŪKUSIO KAREIVIO DARBAS

Fort Huachuca, Arizona. — Gruodžio 29-tą eilinis kareivis negras Abernathy užmušė 4 asmenis ir pats buvo nukautas.

25 infantrijos (pėstininkų) kapitonas Joseph R. Wessely sustojo prie armijos gazolino stoties pasiimt automobiliui gazolino. Tuo laiku stoty dežiuravo kareivis Abernathy. Jis nušovęs savo viršininką sėdo į tą patį automobilį, nuvažiavo į kapitono Wessely namus ir nušovė jo žmoną.

Po to negras nuvažiavo į kapitono David A. Palmer namus, nušovė kapitoną ir jo žmoną. Čia pat lauke jis sunkiai pašovė leitenantą Mathews, kuriam sukritus sargybiniai atidarė ugnį ir nukovė patį Abernathy.

Negras kareivis keršinęs už pažeminimą iš korporalo į eilinį kareivį.

NUŽUDĖ A. KERAITĘ

Norwood, Mass. — Gruodžio 27-tą rusy. po malkomis, atrastas šlykščiausiu būdu nužudytos 9 metų lietuvaitės Anelės Keraitės kūnas. Policija suėmė Ahmeed Orsman 50 m. ir Allie Orsman, 48 m., kuriuos įtaria mergaitę kriminališkai išniekinus ir nužudžius. Šis įvykis į vietos gyventojus padarė jaudinančio įspūdžio.

Okupantų teismas Lydoje, po kelių bylos atidėliojimų, baigė nagrinėti dvicjų lietuvaičių: Jankevičiūtės ir Mackevičiūtės bylą. Jos buvo įskųstos, būk kursčiusios žmones nemokėti mokesčių. Abi išteisintos. Viena jų iki teismo kalėjime išlaikyta 9 mėn. kita — 2.

Vokiečiai išmėgino naujo typo Diesel-motorinį ir elektrikinį traukinį, kuris visai žvilgsniais pasirodė labai tinkamas. Išmėginimą padarė linijoj tarp Berlino ir Hamburgo. Į dvi valandas laiko traukinis padarė 180 mylių kelionės. Naujo tipo traukinis daugiau panašus į amerikiečių, negu į europiečių traukinius.

Brownsville, Pa. — Gruodžio 30-tą užsidegus skutyklai, Sam Marino sudegė mirtinai, o Mala... A. Stino apdegė sunkiai.

Louisa, Kentucky. — Gruodžio 30-tą dueliuj nusikovė kits kitą Hurston Prince, 35 m., ir Henry Hill, 28.

New York. — Naujų metų rytą, laike baliaus, sargas Edward Maloney mirtinai nušovė "Casa Blanca" klūbo savininką Larry Fay.

New York. — Sausio 1-mą iš 9-to aukšto per langą nukrito ir mirtinai užsimušė vodevilinis artistas Irving O'Dunn, 34 m. Jis gryžo ryte iš baliaus. Jo žmona sirgo, ji paprašė privert langą. Kai O'Dunn abiem rankom siekė lango, jis išsivertęs.

Chicago, Ill. — Celebruojant Naujų Metų pradžią, nukauti 4 asmenys, daugumoj gengsteriai ir būtlegeriai.

Washington.—Gruodžio 29-tą Atstovų Butas 171 balsu prieš 16 b. priėmė bilių, kurs 10 metų bėgy užtikrina Filipinams nepriklausomybę. Spėjama, kad Prezidentas Hoover bilių vetuočiąs (atmes).

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

SALIŠKA APŽVALGA

"Studentų Žodis" ir dienraštis "Draugas" išspausdino J. N. 1932 metų apžvalgą, kurioje randame ir tokį posmą:

"Lietuvių Katalikų Susmo mas — daugiausia rūpinosi šiuo nų aktualiausių klausimu — ... bių šelpimu. Sus-mas savo eilėse ... yra pašalpų dalintojas, todėl jojo reikalai ir rėmėsi savyšalpos klausimais. Visgi čia tenka konstatuoti ir negeistinų reiškinių: viena, tai seimo dalyvių nekultūringumas; antra, kai kurių arčiau prie Sus-mo stovinčių asmenų egoizmas: sau algas didinti, kitiems jas mažinti. Toki reiškiniai nekultūringi ir nekrikščioniški."

Nei Seime nei po Se... ...čiau prie Susiv. stovintinys" sau algų nepadid... pat niekam nesumažino. ... tai, apžvalgininkas galėjo ... Susiv. darbuotėj ir jo ... daug daugiau gerų pusių ... jų pastebėjo savo apžvalgoj.

METINIS SUVAŽIAVIMAS

LRKSA. New Yorko ir New Jersey apskrities metinis kuopų atstovų suvažiavimas bus sausio mėn. 22 d., 1933 m., 2-trą val. po pietų Viešpaties Dievo Atsimainymo parapijos salėje, 82 Perry Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

Bus svarbių reikalų aptarimas dėl mūsų brangios organizacijos ateities.

Visos kuopos privalo užsimokėti savo metines mokestis į apskrities iždą po 1c. nuo kuopoje esančio nario.

Bus renkama nauja valdyba ir kiti svarbūs reikalai.

Kviečiame visas kuopas imti dėmesin šį paskelbimą, nes taupydami centus specialių kvietimų nesiųsim.

P. Montvila, pirm.
251 Etna St.,
Brklyn, N. Y.

DETROIT, MICH.

LRKSA. Mich. apskrities atstovams

Mūsų susirinkimas turėjo įvykti 1932 m. gruodžio 18 dieną Šv. Jurgio parapijoj, bet kadangi atsilankė tiktai dviejų kp. atstovai, tai susirinkimas neįvyko. Priežastis — per vėlai buvo paskelbtas susirinkimas.

Vakaruos gyvenanti lietuvis "Garso" 50 numerį gavo vėliau o kai kurie visai negavo. Prieš Kaiėdų šventes taip atsitinka. Laukite kito pranešimo, kuris lies ir naujai išrinktus atstovus.

Susirinkimą manau paskelbs pirm. K. Petrokas.

Susirinkimas bus svarbus, nes bus renkama nauja valdyba.

Rašt. *O. Pucetaitė*

VISI KŪNAI ATKASTI IR PALAIDOTI

Moweaqua, Ill. — Gruodžio 29-tą atkasti paskutiniai septyni kūnai iš 54 angliakasių žuvusių vietos kasykloj, kur Kūčių dienoje įvyko baisus sprogimas. Taigi atkasimo darbas tęsėsi beveik penkias dienas. Baigiant darbą, kasykloj įvyko kita tragedija. Išlūžus luboms sužeisti keli gelbėtojai.

Federalė vyriausybė pradeda žygius iškolektuot taksus po du doleriu už ton anglies importuotos iš Vokietijos ir Am... Darb... Federacijos ... kietos ... glies darbin... ...ai ... na vyriaus... ... pakel... bent iki 4 ... ...ona.

Sovietų vyriausybė nusprendė nuo sausio 1-mos sulaikyt senoms moterims, virš 65 metų, duonos ir cukraus pašalpas. Kad ir mažos buvo duodamos mai... porcijos, bet vis dėlto ... riau, negu nieko. Matyt, ... misarai šiūri, kad tik ji... vėlo dalgia... bū...

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign Countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising Rates on application.

"GARSAS"
73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

Į NAUJUS METUS ĮŽENGUS

KELIATAS MINČIŲ APIE LRKSA.

Baigus 1932 metus, prisimena, kad juose mes Amerikos lietuviai pergyvenome sunkų laiką — dabartinę depresiją. Kiekvienas nekantrybe laukia Naujų Metų ir su viltimis, kad ateinanti metai bus laimingesni už praėjusius metus.

Pažangos dėliai, žmonių priprasta kas metas, užbaigiant, sužinot, kas buvo nuveikta praėjusiais metais ir kas manoma nuveikt ateinančiais. Tas yra daroma plačioj visuomenėj ne tik dideliuose ir idėjiniuose klausimuose, bet ir paprastai kiekvienoje organizacijoje, draugijoje ir tt. Kiekvienas sąmoningas ūkininkas apmąsto, kaip jam klojos praėjusiais metais ir kokias pamokas jam tie metai paliko. Tą daro kiekvienas ideališkesnis žmogus, kuriam rūpi kaip savo, taip ir visuomenės gerovė. O tai vis yra daroma dėl to, kad permačius, kaip gyvenimas verčiasi, kaip įvyko prakilnūs dalykai ir kas buvo nepasekminga. Nes iš patyrimo mes žinome, kad tyrinėjimas praeities yra mokslas ateičiai.

Dabar iš eilės pažiūrėkime, ką LRKSA. yra nuveikęs per pereitus metus? Nors tai buvo visiems sunkūs metai, bet arčiau prisižiūrėjus į LRKSA., matome, kad jis aprūpino savo narius kaip materialiai, taip moraliai, neatsižvelgiant, kad įvairios apdraudos kompanijos ir pašalpinės draugijos uždėjo nariams nepaprastus mokesčius ir daugybė šiandie jų uždarė savo duris. O LRKSA. visiems savo pašalpgaviams ir nariams pilnai išmokėjo priklausančias pomirtines ir ligoje pašalpas.

Dėl to, garbūs Amerikos lietuviai katalikai, ar ne laikas pamąstyti apie savo likimą? Ar ne laikas mums susiprasti? Jeigu darysime apyskaitas, tai atkreipkim daugiau dėmesio į savo sunkiai uždirbtus pinigus ir geriau pagalvokime, kur juos investuoti ir kad nelaimėje galėtume juos gauti. Šiandiena daugybė mūsų brolių lietuvių yra apgautų: vieni pirko įvairius stakus, kiti apsidraudė save įvairiose kompanijose, kiti pasitikėjo įvairiems bankininkams.

Darydami perėjusių metų apžvalgą, štai kokią išvadą galime padaryti: iš visų paminėtų investmentų šiandien statistikos parodo, kad 87 procentų tapo apgauti ir sunkiai uždirbti pinigai jau žuvo.

Taigi rimtas ir svarbus klausimas, ką mes turime daryti ateity: ar nuleisti rankas ir laukti, kaip elgetai išmaldų, ar stoti į darbą ir pataisyti savas klaidas? Nusiminimas ir laukimas mums naudos neduos, tik žemins mūsų vardą svetimtaučių tarpe ir turėsime patys tą vargą paimti ant savo pečių.

Dėl to pradedant Naujus Metus stokime visi į naują darbą ir prisirašykime prie LRKSA., o pamatysime, kad ateinantys metai bus mums laimingesni. Kada darysime būsimų metų apyskaitas, bus daug linksmiau pažvelgus į savo nuveiktus darbus ir nereikės tiek aimanuoti, kad buvome apvilti.

Nuoširdžiai linkiu visiems laimingų ir linksmų Naujų Metų!

A. J. Sutkus, LRKSA. Prezidentas

LIETUVIAI, DIDŽIUOKIMĖS

Rašo TAMAS ŠEIMIS

"Kur šiandieną Jinai?
Miega jos milžinai;
Po žemių jų ilsias krūtinė!
Kaip po audrų didžių,
Kad ant marių plačių
užmiega vilnis paskutinė."

Maironis

Kodėl mes lietuviai turime didžiuotis?

Kodėl mes lietuviai turime iš savo tarpo šluoti visus slaviškus typus laukan?

Kodėl mes lietuviai visuomet buvome it kokiame merdėjime?

Atsakyti į viršminėtus klausimus reikalinga mažiausia vagono juodylio ir popieros.

Bet štai aną dieną sujudo visi Amerikos Jungtinių Valstybių gyventojai skaitydami veik visuose anglų laikraščiuose, kad *Lietuva-Lithuania* galėsianti užmokėti savo skirtą dalį skolos į Amerikos Jungtinių Valstybių iždą.

Gruodžio 14 d. New York'o, Chicagos, San Francisco ir kitų didmiesčių dienraščiai juodomis raidėmis aprašė skolų eigą ir laukė rytojaus dėl galutino pranešimo, o jau sekamoj dienoj ir taip pat gruodžio 16 d. laidose Lietuvą paskyrė į gerųjų tarpą.

Gruodžio 19 d. Prezidentas Hooveris savo laiške į Kongresą tarp kit ko rašo: "Iš sumos, kuri siekia 125½ milijonų dolerių mokėjimui, Čekoslavokija, Suomija (Finlandija), Anglija, Italija, Latvija ir *Lietuva* sumokėjo $98,685,910, nežiūrint sunkios šių laikų padėties. Austrija, Belgija, Estija, Prancūzija, Graikija, Vengrija ir Lenkija nesumokėjo savo mokesčių.

Toliau jisai rašo: "Aš noriu parodyti, kad iš visų valstybių, kurios nesumokėjo savo mokesčių, kad jųjų tarpe yra tiktais viena valstybė, kurios ginklavimosi suma neviršija vieną bertainį mokėjimų... Kenceliavimas skolų neduos pagalbos nuo ginklo, bet tiktais leis didžias sumas pinigų dėl tolimesnio užsienio militariškų prisirengimų."

SUMOKĖJO:	
Anglija	$95,550,000
Čekoslavokija	1,500,00
Italija	1,245,437
Suomija (Finlandija)	186,235
Latvija	111,852
LIETUVA	92,386
Viso	$98,685,910

NESUMOKĖJO:	
Prancūzija	$19,261,432
Lenkija	3,302,980
Belgija	2,125,000
Estija	266,370
Vengrija	40,729
Viso	$24,996,511

Ir štai mums rodyklė parodo, kad Lenkija $3,302,980 nesumokėjo, ir kodėl? Lenkija—Prancūzijos kūdikėlis — turi klausyti Paryžiaus, ir kad įvykdyti prancūzų militarišką norą, turi ir ginkluotis ir tas jau Varšuvos iždą naikina. Visa taip pasiaiškina, kad lenkai nėra gentelmanais ir savo tikrų skolų nemoka, ir jau Lenkija smunka į pražūtį.

Pas Saviškius Pasidairius

Apie skolos mokėjimą Lietuvos atstovas, gyvenantis Washingtone, iš savo raštinės išleido Lietuvos skolos eigos aiškinimą, kurį veik visi lietuvių laikraščiai išspausdino be jokios pastabos, išskiriant tik vieną. Skolos sumokėjimas, matyt, priklausė ne nuo Lietuvos atstovo Washingtone ir ne nuo Kauno sferos, bet reikėjo tėmyti ką darys Londonas. Tik mes, lietuviai, negalime tarnauti Varšuvos—Paryžiaus kompanijai, nes mes turėjome jųjų atstovus varyti iš Klaipėdos laukan, ir minimos valstybės daugiau pinigų išleidžia militariškam rengimuisi, o skolų mokėjimas atpuola antron vieton.

Pas lietuvius Amerikoje randasi organizacijų su kurių pagalba mes galėtumėm lietuvybę ilgiau užlaikyti. Ką jos daro, ar gal negyvuoja? Ką A. L. R. K. Federacija ir kitos tarybos darė, kaip anglų laikraščiai rašė apie geresnes lietuvių puses? *Lietuva* savo skolas moka, o nuo jųjų nesigirdi nei gu-gu.

Į Praeitį Dirstelėjus

Amerikoj gyvenanti lietuviai steigė fondus ir mėgino Amerikos liaudį supažindinti su Lietuvos troškimais. Tas kainavo daug laiko ir daug pinigų, o rezultatas buvo mažas. Šiandien, kada Amerikos Jungtinių Valstybių Prezidentas ir patsai Kongresas tarę galingą žodį į amerikiečius — jųjų darbuotėje primena Lietuvą ne su paniekos žodžiu, bet da su pagirtinu linkėjimu dėl geros ateities Lietuvai.

Ir visa tai Amerikoje gyvenantiems lietuviams, nei Lietuvai, nieko nekainavo, visa buvo veltui. Kur mūsų "patriotai?" Kodėl neišnaudojote šią galingą veikimo energiją, kuri pajudino Amerikos gyventojus nuo Atlantiko iki Pacifiko? Kodėl gruodžio 15 d. praleista kaip paprasta diena? Kiekvienas darbdavis ir lietuvį-darbininką negalės paniekos žodžiu kirsti, kaip galės pasakyti bent kiekvienam "paliokui."

Mes, lietuviai, gyvenanti užsieny — Amerikos Jungtinėse Valstybėse jau turime pasaulio boksininką Jack Sharkey asmeny, golfo turnamente su Barkausku—Burke. Nėra ką ir kalbėti apie kitus "sportus." Lietuviai viešpatauja!

Ir jau Prezidentas Hooveris užgiria Lietuvą, kaip susitvarkiusią valstybę, kuri pildo savo atsakomybę. Tad ar ne gėda Pilsudskiui, Žaleskiui ir kitiems "proša-panam" kad net H. Sienkievičiaus lavonas karste gali apsiversti nt kito šono dėl šiandieninių "trici."

Mes, lietuviai didžiuojamės, kad Amerikos kariuomenė mokosi Tado Kasciuškos rūmuose West Point'e.

Mes, lietuviai, didžiuojamės, kad mūsų Vytautas buvo vienas geriausių karčivių anuose laikuose.

Kiekvienas lietuvis turi didžiuotis savo tautą bei kilme ir nesigėdinti apsistypti po svetima priedanga.

"Kas bus, kas [illegible] o lietuvis neprašus!"

Apžvalga

KAIP LENKAI NUŽUDĖ J. BAKANAUSKĄ

Pereitam "Garso" num. padavėm žinią, kaip lenkai, apkaltinę šnipinėjime Lietuvos naudai, Vilniuje sušaudė nekaltą vilnietį lietuvį Juozą Bakanauską. Apie sušaudymą "Mūsų Vilnius" taip paduoda.

"Spalių 14-ai, 6 val. ryto išvedė Bakanauską iš kalėjimo tvirtovės 3-čio artilerijos pulko aikštėn sušaudymui. Aikštėje buvo išrikiuota visas artilerijos pulkas. Bakanauską priešušaudant prašė, kad jam leista paskutini karta atsisveikint su draugais ir visais pažistamais. Poručnikas leido.

"Visai ramus, linksma veido išraiška ir žvaliomis akimis ateistojo priešais išrikiuoto pulko, sustakintomis rankom ir kojom, bet drąsus karys-legis.

"Atrodė, kad jis visai patenkintas. Jis prabilo lietuviškai: **'Draugai, lietuviai, kurie esate šičia nuo Valkinykų ir iš kitų Lietuvos kampelių, jei būsite Moliuose, pas mano vargšę mamytę, tai suraminkite ją. Juk ne aš vienas panašaus likimo susilaukiau. Aš žūnu už tėvynę, kurią buvau pamilęs...'**

"Lietuviškai kalbėti poručnikas uždraudė. Tada Bakanauskas pradėjo lenkiškai:

" 'Broliai, lietuviai, kurie tarnaujate lenkų kariuomenėje, neliūdėkite, kad aš žūnu! Aš vienas nieko nereiškiu, bet ateis laikas, kada tūkstančiai tokių, kaip aš, stos į mano vietą... Nebus čia nelaisvės. Aš jos nesulaukiau, bet mano kapas ir ši vieta bus laisva. Ją išvaduos tie, kuriems mes dirbame ir kurių laukiame..."

"Poručnikas neiškentė kalbos ligi galo ir užčiaupė burną...

"Po to pastatė Bakanauską prie [illegible]

'Užriškit man akis,' — paprašė Bakanauskas.

Kareivinės akimis atsistojo, [illegible] rankas į viršų ir [illegible]:

"Dieve, priimk mano sielą!..'

Paskirti 8 kareiviai šaudyti netikėtinai išsirikiavo.

"Draugužiai, greičiau, man sunku kenteti!..'

"Vieną kartą mirsi — suriko poručnikas.

"'Gal manai nušovęs mane, nusikratysi visais lietuviais?..' [illegible] paskutinius žodžius Juozas Bakanauskas.

"Tuo tarpu, davus [illegible] šauti, [illegible] aštuonių šautuvų salvė ir Bakanauskas pargriuvo.

"[illegible] kulkos pataikė [illegible] dvi [illegible].

"Tuo miręs, — tuo daktaras, [illegible] ranką prie krūtinės.

"Pulkas išsiskirstė...

"Juozas Bakanauskas palaidojo Kauno kapuose, Vilniuje, greta kitų [illegible] lietuvių karių kovoje su smurtininkais."

KRIZIO PRIEŽASTYS

Buvęs Lietuvos finansų ministeris dr. P. Karvelis Kaune laikė paskaitą apie pasaulinį krizį. Dienraštis "Rytas" tos paskaitos suglaustą turinį taip paduoda:

"Krizis yra ūkiškos depresijos užsitęsimas ilgesnį laiką. Po 1925 m. pradėta daugiau gaminti, negu suvartoti. Ši disproporcija ir yra viena iš didžiausių krizės priežasčių. Kada krinta gaminių kainos, turi šaugti ir kredito krizis. Iš čia persimeta į valstybės biudžetą.

"Krizio pradžia galima laikyti 1930 m. vasara, kada Austrijos bankas sustabdė mokėjimus. Per kelis mėnesius Austrija pasekė 18 valstybių. Kriziui atsispirti valstybės pirmiausias griebėsi suvaržyti aukso išleidimą ir kitomis sąlygomis neleisti iš savo iždo tvirtos valiutos. Pradėjo sustoti fabrikai. Dabar Europoj yra apie 30,000,000 bedarbių.

"Krizio pasalinimą nuėmė ideologinė įsitikinimai. Mūsų valstybės sveikiausia dalis ūkiškai daugiausia yra krizio paliesti. Mūsų ūkininkai trumpu laiku yra sukūrę visai naujas ūkininkavimo formas. Esvedę paskolos lengvai buvo teikiamos paskolos ūkininkams. Bet ūkininkas dabar tegali tik 30 procentų gauti už savo gaminius to, kiek gavo prieš 2 ar 3 metus.

"Gamybos pajėgumas turi ir buvo to ribas nustatyt."

Punske yra 7 skyrių mokykla, kurioj mokytojauja valdiški lenkų mokytojai ir moko tik lenkiškai, nežiūrint to, kad visi mokiniai yra lietuviai. Mokinių tėvai ruošiasi reikalauti inspektoriaus, kad jų vaikai būtų mokomi lietuviškai.

1931 metais valstybės iždas sugrąžino taksų mokėtojams $80,583,564, kuriuos jie permokėjo. Didžiausia permokėtų taksų suma sugrąžinta The United Fruit Co. Boston — $2,960,000.

PRANCŪZAI SKOLINA, O SKOLŲ NEMOKA

Gruodžio 29-tą Prancūzijos parlamentas 351 balsu prieš 187 b. autorizavo vyriausybę kas link paskolinimo Austrijai $14,000,000.

Parlamente tuo reikalu buvo smarkių ginčų. Kai kurie atstovai išrodinėjo, kad nesumokėjus Amerikos Jungtinėms Valstybėms priėjusių skolų ir procentų, būtų negražus žingsnis duoti paskolą kitai šaliai.

Vienas atstovas (Henry Haye) pasakė: "Dvi savaiti atgal mes atsisakėm sumokėt 500,000,000 frankų (apie $19,000,000) šaliai, kuriai mes esame skolingi, tai ar mes skolinsim 350,000,000 frankų šaliai, kuriai nieko neskolingi."

Beje, čia vietoje pastebėti, kad pasaulinio karo metu prancūzai su vokiečiais ir austrais vedė mirtiną kovą, o amerikiečiai prancūzus, galima sakyt, išgelbėjo.

Iš antros pusės Tautų Sąjunga rekomendavo suteikt Austrijai bent $43,000,000 paskolą ir išgelbėt ją iš tikrai grasančio pavojaus. Prancūzija tokią rekomendaciją remiantį.

IŠ INDIJOS PADANGIŲ

Anglijos sekretorius Indijai Sir Samuel Hoare gruodžio 29-tą paskelbė, kad indų nacijonalistų vadas Mahatma Gandhi ir eilė kitų sausio 1-mą bus paliuosuoti iš kalėjimo.

Mat, prisiartina nauja svarbi "apvalaus stalo" konferencija, kuri svarstys Indijos federacijos projektą, tad Anglija nori, kad prie jos visos pusės laisvai galėtų prisirengti.

Gandhi, protestui prieš vargingųjų klasės teisių varžymus, buvo pasirengęs vėl badauti. Bet dabar tą savo pasiryžimą atidėsiąs.

Anglų spauda nusiskundžia, kad paskutiniu laiku Indijoj įsigalėjo terorizmas prieš aukštuosius valdininkus. Nieko negelbsti nei smarkios priemonės tam užkirsti kelią. Indų spauda gi išvadžioja, kad terorizmas bujos iki Indijos gyventojams nebus suteikta nepriklausomybė ir valdžia.

Gruodžio 30-tą Atstovų Butas priėmė bilių skiriantį $35,000,000 federalių vieškelių reikalams. Metai anksčiau tam pačiam reikalui buvo nubalsavę $200,000,000.

J. A. Karalius

Tikro Kataliko Namas

(Tęsinys)

Namai, Knygos ir Laikraščiai.

Kalbėdami apie katalikiškąnama, jo žymes ir jo gyventojų ypatybes, mes negalime praeiti nepaminėję apie katalikiškus laikraščius ir knygas. Visi gerai žinome, kad gera knyga ir geras laikraštis, tai geriausi žmogaus draugai, o blogos knygos ir blogi laikraščiai, tai biauriausi nuodai, kurie užnuodija žmogaus protą ir širdį, suardo gyvenimo ramybę ir atima nuo jo laikiną ir amžiną laimę. Katalikas viską privalo saikuoti amžino gyvenimo laimės saiku. Ir tik tas padarys savo gyvenimą naudingu, jam pačiam, jo šeimynai, savo tautai, valstybei ir visuomenei, kuris savo gyvenimą tvarkys Jėzaus Kristaus nurodytais gyvenimo dėsniais. Rodos, nesunku suprasti, kad žmogaus likimas ir amžinos laimės saikas, tai Kristaus mokslas. Jėzaus Kristaus mums duotas tikėjimas yra tai žibintuvas, kuris nušviečia ir parodo žmogui kelią į ramybės ir laimės karaliją. Todėl yra labai svarbu, kad katalikas savo tikėjimą gerai pažintų. Mūsų tikėjimo tiesų pažinimą mes gaunsime pirmiausia nuo savo tėvų, paskui mokykloje, bažnyčioje ir per skaitymą gerų laikraščių ir knygų. Ir dėlto tai kiekviename katalikiškame name privalo rastis bent vienas katalikiškas laikraštis ir nors mažas katalikiškų knygų knygynėlis. Spinta (šėpa) su geromis katalikiškomis knygomis ir rastais irgi yra gana svarbi katalikiško namo žymė. Katalikiškame name ne tik kad nėra nieko tokio kalbama arba daroma, kas prieštarautų Dievo ir Bažnyčios prisakymams, bet yra atydžiai saugojama, kad jose nesirastų jokia knyga bei laikraštis, kurie apie Dievą, Bažnyčią ir bažnyčios tarnus su panieka rašo ir kataliko šventus įsitikinimus įžeidžia. Tokiems raštams, knygoms ir laikraščiams kataliko namuose vienatinė vieta — tai pečius.

Taip trumpai kalbant privalo atrodyti katalikiškas namas iš atžvilgio į Dievą ir Bažnyčią.

III.

VAIKŲ SANTYKIAI SU TĖVAIS.

Pirmaeilis katalikiško namo gyventojų santykis su kitais, tai klausimas, kaip vaikai privalo elgtis su savo tėvais? Vaikas niekad nepriva[illegible] gėdytis savo tėvų, neatsižvelgiant į tai, ar tėvai būtų vargšai ar turtingi, raiši, prasčiokėliai, nemokyti, arba net atsidavę kokiam nelaimingam įpročiui, kaip tai girtuokliavimui, etc. Vaikui niekados nedera savo tėvų gėdytis. Priešingai, kuo tėvai yra vargingesni ir nelaimingesni, tuo daugiau jie užsipelni vaikų užuojautos ir pasigailėjimo. Sūnus bei duktė katalikai visados privalo savo tėvų klausyti ir juos gerbti. Ką tėvas bei motina namuose įsako, tą pats Dievas įsako! Po Dievu pirmaeilė ir didžiausia pagarba nuo vaikų priklauso tėvams. Didybė ir garbė tėvų viršija didybę ir garbę karalių ir žemės valdovų bei prezidentų. Ir taip, kad didesnę pagarbą išreiškus Jurgiui Washington'ui, pirmam Amerikos Jungt. Valstybių Prezidentui, mes jį šios šalies tėvu vadinam (Father of our country") Dešimty Dievo prisakymų tik tris dus terandame: vardą Dievo, tėvo ir motinos. [illegible] tėvo ir motinos, tai brangiausi žodžiai, koki[illegible] lūpos ir liežuvis gali ištarti. Niekas žemėj[illegible] bos, paguodonės ir meilės neužsitarnauja [illegible] gimdytojai. Pats Dievas ketvirtuoju įsakym[illegible] kiai prisako: "Gerbk tėvą ir motiną savo[illegible] lestavimu turime pasakyti, kad šiandien tė[illegible] nuo savo vaikų yra labai sumažėjus ne[illegible] tarpe.

Katalikų tėvų vaikai savo gimdytojus p[illegible] per visą jų gyvenimą ir po mirties. Ka[illegible] turi didesnę teisę prie mano ir tavo meilė[illegible] gimdytojai? Nieks! Tos meilės nuo savo [illegible] gimdytojai užsitarnauja savo berybiu dėl [illegible] šventimu ir meile.

Todėl, sūnau ir duktė, visur ir visados t[illegible] širdį dėl savo tėvelių! Niekados nei žodžiu, [illegible] pasielgimu jų širdies neužgauk! Būk jiems [illegible] ir suraminimu senatvėje, būk angelu sargu gyven[illegible], prie mirties ir po mirties. Jiems mirus tinkamai [illegible] iškilmingai juos su visoms bažnytinėms apeigoms, šventose kapinėse, kaip katalikui pridera, palaidok[illegible]. Atmink jų sielą savo maldose, aukose, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose! Gražiai apie savo motinos mirtį rašo šventas Augustinas. "Dovanok," šaukia šventasis, "mano motinai, Viešpatie; dovanok ir nebausk jos Tavo teisme; atmink, jog būdama arti mirties, nemąstė apie savo kūną, netroško pakasynų iškilmės. Vieno tik prašė, kad neužmiršti jos prie Tavo altoriaus, nes žinojo, kad ant jo aukojasi švenčiausia Mišių auka, kuri naikina pražūties priežastis. O, Dieve mano, įkvėpk visiems mano broliams, o Tavo tarnams, kurie šią knygą skaitys, kad atmintų Moniką, Tavo tarnaitę, mano motiną; kad taptų išpildyta jos valia ne tik per mano, bet ir visų tikinčiųjų maldas." Mes galime ir privalome savo mylimųjų mirusių sieloms eiti į pagalbą per maldas, pasnykus, aukas pavargėliams, šv. Komuniją ir per šv. Mišių auką. Neleisk takui, vedančiam prie kapo tavo gimdytojų, žolėmis, o kapui usnėmis apaugti! Turėk didelę pagarbą ir meilę savo širdy dėl savo gimdytojų gyvų ir mirusių, kaip to nuo tavęs reikalauja pats Dievas ir tavo šventas tikėjimas!

(Bus daugiau)

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

II.

Labai gailu. Įerzinti lietuviai slavų rimbu ir neįmanydami, kaip iš po jų vergijos jungo sprandą išnešti, be mažiausio kvapo pradeda nors bent pačius garsiausius savo kalboje o jų sakinius su dūmais lauk brukti. Neatsižvelgiant nei į tai, kad, gal taip darydami, tik save skriaudžia.

— — —

Kadangi tai rimtas ir įdomus klausimas, tegul ir rašėjo išvada prie jo liekti...

— — —

Šiaip ar taip į tai žiūrėsi, o vis prie tos pačios išvados prieisi, reiškia, Lietuvon krikščionija Paliokijos vežimėliu atvažiavo. Keno vežime sėdi, to ir dainą riesk, — patys lietuviai sako. Ir kaipgi galėjo krikščionija kitaip išdaryt? Antraip vertus, slavai irgi nemiegojo. Tokį brangų daiktą o svetimam ir be jokio atlyginimo teikti, nematė reikalo. Ir todėlgi šią progą iki pat dugnui išnaudoja. Kitaip veik ir būti negalėjo.

Kitaip sakius, už kiekvieną Kristaus meiles lašelį lietuvio širdin bertą, apiplėšia jį tautiškai iki pat gyvonio. Rodos, jau tiek kartu ir taip brangiai paliokams lietuviai už tad atsimoka, o betgi kai pažiūri šiandien ypač į Vilnių, šiurpas kai ledu mąstanti lietuvį nudiegia!

Nieko ypatingo, jei lietuviai už tad šiaušias. Tik, man išsižiūri, reikėtų ir čia šiokios tokios rimtesnės eigos prisilaikyti. Be jokios atodairos ir tiek daug neva paliokiškų žodžių iš savo žodyno šalin pažerti, visgi reikėtų suprasti, bus skriauda mums, o ne paliokams.

Šio nerimto žygio pasekmės jau pradeda patiems uoliausiems lietuviams, it dūmai akis graužti. Lyginai dabar tik ką padėjau skaitęs vieną iš garsiausių Lietuvos laikraščių. Netyčiomis atsirado noras sulyginti kalbą jo su paprastais Amerikos jaunimo išsireiškimais. Na ir pasirodo, kad Kauno universiteto auklėtinių kalba ne ką grynesnė ir patogesnė už čionaitinių lietuvių išsireiškimus? Suprasti ano laikraščio žodyną, reikia būtinai ir nuodugniai apsipažinti ir su lotynų kalba, kitaip jo kalbos nesuprasi.

Nepaisant to, kad šiandien Lietuva kasmet išleidžia iš paties savo aukščiausių įstaigų tūstančiais jaunimo, o betgi kai apsidairai po jos literatinius žodus, ne ką daugiau atrandi už čionaitinius. Kur gi rasi, jei tas jaunimui o jo kalba atimama. Tokioje kalboje gal galima iškritikuot, išsibart, išsikoliot; sužilimą pradėt, ar ji užtvenkt; bet gi ką kultūringesnio nuriest, toli gražu ne!

— — —

Sakysim, Duonelaitis, Baronas Maironis, Jakštas ir kiti būt paimtėję tokia iškalba nusnūdusį Lietuvą pažadint, kas būt jų kūrusęs? Sakysim, Valančius iš lėdžia Šaltinį, ir kitą glėbį paraišių raštų, kurie žaibo greitumu mirusio lietuvio krūtinėn ir gyvastį ir sveikatą kvėpė, tokioje kalboje, — kas juos būt skaitęs!

— — —

Vargiai turėjau daugiau, kaip pakioliką metų, kai "Anykščių Šilelis" ir "Tarp Skausmų ir Darbe" mano rankon užkliuvo. Nereikė nei valgyt nei ilsėtis tol, kol juos perskaičiau. Ne tik mintys, kiek kalbos kvapas mane visiškai nudiegė. Labai žingeidauju, ar dabartinė Lietuvos kalba kur tiek įtakos padarė! Kam man, sakysim, skaityti lietuvių kalboje raštą lotyniškais terminais sunarpliotą, jei aš tą patį dalyką galiu atrasti anglų kalboje ir kur kas dailiau sunerta.

— — —

Anais laikais Lietuvai gręsė didžioko pavojus; nūdien, — kultūros. Pirmiau turėjom tik vienas rusus; gi šiuo tarpu turim paliokus, germanus ir anglus. Kiekvienas iš jų pavieniui kur kas galingesnis už kitados pusę šiltą kacapėlį.

— — —

Berods, kaip viskas, taip ir kalba bręsta ir tobulėja. Ypač mūsų kalba da toli gražu netobuli. Tai, vienok, jei galingesni mūsų kaimynai o kur-kas toliau ir ramiau iš savo kalbų šūkšlius šlavinėja, tai mums dar labiau pritiktų atsargesniais būti. Ką tas reiškia, iš kur žodžio imtas; jei tik jis mums naudingas, — te paliekti.

— — —

Imkim, pavyzdžiui, paliokus. Chicagos paliokas kalba savo poterėlį lyginai taip, kaip ir Varszawos. Lyginai tos pačios Kalėdų giesmės ir lyginai taip pat skambės ne tik pačioj Paliokijoj, bet ir visur, kur tik paliokas bus. O, tai pažanga!

Gi pas mus! Kiekviena bažnyčia, kiekvienas klebonas, kiekvienas dūdorius, kiekvienas lietuvis išsidirbo sau asmenę kalbą, kitiems lietuviams mažai prieinama, ir ką tu jam padarysi! Ot čia tai jau kaip tik atžarga! Ir kaip! Leidžiamos neva bažnytinio turinio knygos ir raštai su "imprimatais" tokių asmenų, ką mažiausios nuovokos apie savo parciga neturi. Toki knyga skaitytojo širdyje Dievo meilę kai ražu išsluoja. Gal galėj taip būti Valančiaus gadynėje,— nors ir būta, — betgi dabar, — kaip sau norit, sarmata ir gėda!

— — —

Kol tautinis mūsų likimas siūbavo is Lietuvos atvykusių motinėlių rankose, da pusė bėdos; vienaip ar kitaip patikė jos savo šeimynėlės širdin šiokį-tokį lietuvišką poterėlį įdiegti. Betgi šios rūšies mamytėlės jau tik retenybe. O iš naujos eilės motinų tiek reikalauti, toli gražu negalima. Ne kartą ir visai gerų norų mamytė neišmanydama, ką su savaisiais laidos lietuviškais poterėliais bepradėti, o nenorėdama šeimynos visai be Dievo palikti, svetimtaučių mokyklon siunčia. Pasekmės to visiems žinomos. Poteris ne tik auka Dievui, bet ir cementas tautai. Valinasi, kokioje kalboje vaikas melsis, tos kalbos jis ir visame laikysis. Nebūtų taip, jei ne tasai nelaimingas užsispyrimas neva šlavų kilties žodžius iš savo kalbos ginti. Bereikalingai brukdami lauk tuos sakinius, kurie mūsų kalboje jau nuo šimtmečių prigiję, brukam taip pat ir tuos lietuvius, kuriems gan keblu su jais skirtis. Kas da ar liau, — jų vieton, reik ar ne, veliame lotynų giminės terminus. Ypač Amerikos lietuviui padėtis susiburia nepakenčiama. Iki kol reikėdavo tik anglų kalbos žodyną po pažasties nešioti, kadangi be jo neapsieisi; tas jeigi prieis ir lietuvių žodyną po antra pažastimi glausti, — bus bėdos ne anglų, o tik lietuvių kalbai...

— — —

Šiuose straipsneliuose sumaniau Bažnyčios istoriją skaitytojams, mokyklos nemačiusiems, atpasakoti. Berods, tai darbas sunkus! Tai visgi, ne taip man sunkiai atrodo veik begalinė ir kelių tūkstančių metų ilgio krikščionijos istorija, kaip bereikalingai pasipūtusi mūsų kalba. Aš kalno meldžiu redaktoriaus ir skaitytojo man šiame keblume ir savo užuojautos petį pridėti.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė $150.00; 2-ro—$250.00; 3-čio—$500.00; 4-to—$750.00; 5-to—$1,000.00; 6-to—$2,000.00; 7-to—$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESTYS

Amžis metai	1 Lp. $150	2 Lp. $250	3 Lp. $500	4 Lp. $750	5 Lp. $1,000	6 Lp. $2,000	7 Lp. $3,000
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.65
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.75
19	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	2.85
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.90
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	3.00
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	3.05
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.15
[illegible]	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.20
[illegible]	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	3.30
[illegible]	.22	.34	.64	.92	1.19	2.30	3.40
[illegible]	.23	.35	.66	.95	1.23	2.35	3.50
[illegible]	.24	.36	.68	.98	1.27	2.40	3.60
[illegible]	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.75
[illegible]	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.90
[illegible]	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	4.05
[illegible]	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	4.20
[illegible]	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	4.35
[illegible]	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	4.50
[illegible]	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	4.65
[illegible]	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	4.80
[illegible]	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	4.95
[illegible]	.32	.46	.90	1.35	1.80	3.45	5.15
[illegible]	.33	.47	.94	1.41	1.87	3.60	5.35
[illegible]	.34	.49	.98	1.47	1.95	3.75	5.60
[illegible]	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	5.85
[illegible]	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	6.05
[illegible]	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	6.30
[illegible]	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.35	6.50
[illegible]	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	6.75
[illegible]	.40	.61	1.22	1.83	2.43		
[illegible]	.41	.63	1.26	1.89	2.51		
[illegible]	.42	.65	1.30	1.95	2.59		
[illegible]	.43	.67	1.34	2.02	2.68		
[illegible]	.45	.70	1.39	2.09	2.78		

PAŠALPOS MOKESTYS

Savaitinė pašalp.	$3.00	$6.00	$9.00	$12.00	$18.00
Mokestis mėnes.	.25	.50	.75	1.00	1.50

ĮSIRAŠYMO MOKESTYS

Nuo 16 iki 25 metų amžiaus $1.00
Nuo 26 iki 36 metų amžiaus $3.00
Nuo 37 iki 45 metų amžiaus $4.00
Nuo 46 iki 50 metų amžiaus $5.00

Įstojant kartu Apdraudon ir Pašalpon moka $1.00 viršaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis $2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus; pradedant $34.00 iki $250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našlių, našlaičių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDĄ.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, dėl to leidžia organą "Garsas," teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ
P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

AMERIKOS JUNGTINIŲ VALSTYBIŲ GYVENIMO RŪOŽAI

Rašo TAMAS ŠEIMIS

(Tęsinys)

Prezidentų Gimtinės

1. "Wakefield" George Washington gimtinė Westmoreland County, Virginia.
2. John Adams gimtinė Quincy, Massachusetts.
3. Paminklas ant vietos ženklina Thomas Jefferson gimtinę Shadwell, Virginia.
4. James Madison gimtinė Port Conway, Virginia.
5. James Monroe gimtinė Westmoreland County, Virginia.
6. John Quincy Adams gimtinė Quincy, Massachusetts.
7. Andrew Jackson vaikystės namai — arti Waxhaw, North Carolina.
8. Martin Van Buren gimtinė Kinderhook, New York.
9. William Henry Harrison gimtinė Berkeley, Virginia.
10. John Tyler gimtinė Greenway, Virginia.
11. James Knox Polk gimtinė Mecklenburg County, North Carolina.
12. "Montebello," Zachary Taylor gimtinė Orange County, Virginia.
13. Millard Fillmore gimtinė— Summer Hill, New York.
14. Franklin Pierce tėviškė — Hillsboro, New Hampshire.
15. James Buchanan gimtinė— Mercersburg, Pennsylvania.
16. Abraham Lincoln gimtinė — arti Hodgenville, Kentucky.
17. Andrew Johnson gimtinė — Raleigh, North Carolina.
18. Ulysses Simpson Grant gimtinė Point Pleasant, Ohio.
19. Rutherford Birchard Hayes gimtinė Delaware, Ohio.
20. James Abram Garfield gimtinė — Orange Township, Ohio.
21. Chester Alan Arthur gimtinė — Fairfield, Vermont.
22. Grover Cleveland gimtinė — Caldwell, New Jersey.
23. Benjamin Harrison gimtinė — North Bend, Ohio.
24. William McKinley gimtinė — Niles, Ohio.
25. Theodore Roosevelt gimtinė — New York City.
26. William Howard Taft gimtinė — Cincinnati, Ohio.

(Bus daugiau)

Poezija ir Beletristika

Ona Pucetaitė

NAUJASIS METE!

Naujasis Mete, pas mus!
Štai atkeliam plačiai vartus.
Tu toks jaunutis, malonus, gražus...
Greičiau, greičiau pas mus.

Tavo Senis Tėvas kankino mus didžiai,
O tu, rodos, žiūri taip švelniai...
Tau dainas dainuojam kviesdami pas save,
Nors ir žinom tik ištolo garbinti tave.

Naujas Mete! atejusiam į musų žiema
Gal ne viens keiks tave
Bet tu duodi mums viltį vieną,
Nors būdams iš tolo pasipuošęs savę.

Sveikas, mete naujasai,
Prašom, prašom pas mus.
Štai mūs išaštryti kardai —
Kovosim. Tu ar mes eisim į kapus...

Petras Vaičiūnas

ŽODIS

O, žodi, o, didis, o, amžinas pranaše,
Nerimstančios sielos plasnojantis paukšti,
Tu dieviška žinią aidėdamas praneši,
Tu širdį vilioji į mėlyną aukštį.

Kiek galios, o, žodi, tavy pasireiškia,
Kai skrieji tu laisvės sparnais pasipuošęs!
Tu, kūnu patapęs, mums paslaptis reiškia,
Tu nušvieti amžius, kur gimti dar ruošias.

O, žodi, kūrėjo širdie atvertoji,
Tu numestas miniai joj himnu išaugi,
Tu brolišką taiką žmonijai kartoji,
Griausmu tu prabilsti, jei laisvę kas smaugia

Kai proto didybė tau gimti įsako,
Tu, žemę prikėlęs, žvaigždes suskaičiuoji,
Tu želdini sielai išganymo šaką,
Tu gundai pasaulį rytojum skaisčiuoju.

O, žodi, o, didis, o, dieviškas aide,
Širdin atskambėjęs, kad dainą jį dėtų,
Dar jokia galybė tavęs nepabaidė!
Kas būtų, jei melas tave kur nudėtų?!

Ona Pucetaitė

KODĖL KALĖDOS NEBUVO LINKSMOS

Jau kelias dienas prieš Kalėdas Izabelė linksmai išsiuntinėjo ir priiminėjo dovanas ir linkėjimus nuo savo draugų-draugių.

Kaip malonu buvo laukti Kalėdų. Visi jų taip laukė. Šypsena veiduose, linksmos akys, bekalbant apie Kalėdas.

Kalėdoms visi pasirūpina naujesnius rūbus, skanesnį valgį.

Izabelė gavo nuo savo motinos baltą, kaip sniegą, kailinį žiponą, juodą aksomo mažą, vos pusę galvos pridengiančią kepuraitę, pirštines ir batus. Šią dovaną ji geriausia mylėjo. Gal dėl to, kad ji buvo brangiausia.

Kūčių dienoje Izabelė įkaitus su motina dirbo apie vaišių pyragą, kuris jom kainavo daugiau penkių dol. Kepė paukščius, virė dešras ir kitokius valgius.

Į vakarą motina su tėvu įsėdo į automobilį parsivešti jos tetos Kūčioms.

Izabelė likus viena taisė pirkčią. Jinai linksma. Nors lauke šaltas oras su lytum, bet tas nieko nereiškia, nes šiandien visi turi šiltus kambarius, stalus apkrautus skaniais valgiais ir puikiai apšviestas eglaites. O po eglaitėm, žinoma, dovanos, kurias tuoj reikės atrišinėti ir pažiūrėti, kokios ir nuo ko. Ir vėl kiek bus malonumo!

Suskambėjo durų skambutis. Izabelė greitai pribėgo prie durų, su mintimi, kad ten jos mylimas Klemensas. Apsiriko. Prie durų stovėjo apiplyšęs pavargęs žmogus.

"Dovanokite. Dovanokite, kad aš išdrįstu to kioj dienoj lįsti prie durų. Dovanokite.. "

Jam žodžiai trūksta, gerklę kas tai spaudžia, ašaros akyse.

"Kas tamistai?" — Izabelė, kiek sujaudinta, paklausė.

"Aš ėjau visą dieną. Aš noriu paimti gatvekarį, bet neturiu tikieto. Gal man galėtumėte tikietą — vieną tikietą suteikti, kad pasiekti miestą, gal ten rasiu pastogę."

Izabelei širdį suspaudė skausmas.

"Oi, Dieve, kaip jis Kalėdų laukia!"

Ji padavė jam tikietą ir kelis centus.

"Ačiū, ačiū!"

Jo akyse buvo ašaros.

"Linkiu linksmų Kalėdų. Ačiū, ačiū!"

Ir greitai, suspaudęs sustirusioj rankoj tikietą ir duotus centus, nubėgo.

Izabelė stovi, kaip apmirus, tarpdury ir nežino kas čia atsitiko.

"Dieve... Dieve mano, jis neturi namų. Gal jis buvo alkanas, o aš jam nieko nedaviau.

Parvažiavo jos tėvai. Visi linksmi, juokauja. Tik Izabelė labai persimainius.

Pagaliau ji papasakojo tėvams atsitikimą.

"Mieste jų yra tiek ir tiek" — tėvas atsakė ir vėl visi linksmi, išskyrus Izabelę.

Ji žinojo, kad yra vargšų ir bedarbių, bet ka galėjo tikėti, kad šiandien tokioj dienoj žmogus galėtų būti be pastogės.

Kaledų dienoj visi linksmi, o Izabelei vaidenasi vargšai išblyškę žmonės, keliaujanti nuo miesto į miestą, nuo kampo prie kito.

MANO DRAUGO ŽMONA

(Tęsinys)

Nu tebus pažiūrėjo ji į mane savo gražiomis akimis, kad aš turėjau savąsias nuleisti.

— Taip, aš turiu išvažiuoti, — sakiau aš. Per nane jūsų gražus gyvenimas negalės būti juma taip malonus.

Stanley niekad, gal būt, nepagalvojo dėl ko taip turi būti.

Aš nedrįsau jiems sakyti tiesos. Aš turėjau tiktis. Bet ar aš neprivalėjau apmąstyti savo likimą, kad aš girdėsiu jos balsą, ją matysiu, po vienu stogu su ja gyvensiu.

Aš pasilikau, ir buvo beveik, kaip Patricija turėtų du vyrus, nes aš lygiai ją mylėjau karštai, kaip Stanley, tik tiek, kad aš savo meilės negalėjau rodyti.

Kaip visuomet, brolišką dalinovos su Stanley visus darbus. Ateidavo dienos, kada aš turėjau eiti į miestą, ir buvo dienos, kada Stanley išeidavo, o aš su Patricija pasilikdavau namie.

Tos dienos buvo pilnos kančių ir jų dangus buvo man pragaru.

Vieną tokią dieną Stanley ilgai neparėjo. Aš, baigęs vakaro darbus parėjau į savo kambarį valgyti vakarienės. Miegamajame kambaryje išgirdau ją dainuojant.

Staiga pasigirdo didelis galingas trenksmas. Tai atrodė, lyg būtų namas išmestas aukštyn ir vėl į žemę paleistas. Vieną minutę aš buvau kaip apkurtintas.

Galop išgirdau Patriciją balsiai šaukiant; vienu šuolių buvau jos kambaryje ir laikiau ją pusiau bejėgę savo rankose.

— Nesibijok, mylimoji! Tai buvo mažas žemės drebėjimas, aš esu prie tavęs, tai nieko blogo neatsitiks, — sakiau aš pilnais meilės žodžiais.

Aš laikiau Patriciją savo rankose ir jutau jos širdį smarkiai mušančią.

Ji prisiglaudė prie manęs, kaip baikštus išsigandęs kūdikis prie savo tėvo.

Aš pažiūrėjau į jos išblyškusį veidą ir kai mūsų akys susitiko, skaičiau jose tokį pat prisipažinimą, kuris tuo pat laiku ir iš manųjų kalbėjo.

— Patricija, Patricija, — sušvokščiau aš be kvapo ir apdengiau jos drebančias lūpas karštu pabučiavimu.

Aš buvau viską apie save užmiršęs ir žinojau tik, kad ilgai trokštą laimę laikau savo rankose.

Staiga ji pašoko ir pasiliuosavo iš mano rankų. Aš apsidairiau ir pamačiau Stanley stovintį tarpduryje.

Jis stovėjo kaip sustingęs ir žiūrėjo klausiamai į mane. Aš visas sudrebėjau.

Ką aš turėjau jam sakyti? Mes žiūrėjom vienas į antrą, ir mūsų ilgametė draugystė iš lengvo nyko.

Patricija išsigandus drebėjo, bet dar turėjo jėgų prieiti ir pasakyti:

— Žemės drebėjimas mane išgąsdino. Aš šaukiau. Jis atėjo man į pagelbą.

Tada apleido ją sąmonė ir ji krito apalpus į jo rankas. Beveik prispaudęs ją prie savo širdies, nešė jis ją atsargiai į lovą ir paguldė.

— Aš vis dar negaliu tikėti, kad tu galėtai užmiršti, jog Patricija yra mano žmona.

Jis kalbėjo šiurkščiai, žiūrėdamas tai į mane tai į gulinčią žmoną.

— To aš neužmiršau. Man tai prisimena kasdien, — sakiau aš drąsiai. — Tik šiuo atsitikimu, kuris tau tur būt suprantamas, man lūpos palietė ją.

Abudu tylėjova.

— Atleisk man, Lawson, senas drauge, kad aš apie tave paabejojau, — pagaliau tarė jis. — Jei tu būtum ją sau išsirinkęs, gal būt ir aš būčiau panašiai pasielgęs.

Ar galėtų būt ištikimesnė kieno draugystė, kaip buvo mudviejų?

Po kelių minučių atvėrė Patricija akis ir pažiūrėjo į mudu, tarp savęs besikalbančius. Jei kada moteris du vyru tuo pačiu laiku myli, to ji negali paslėpti, nes jos akys negali meluoti.

Taip buvo ir šį kartą.

Po to atsitikimo tarp mūsų vėl viskas ėjo normalia vaga. Jiedu nudavė tartum būtų nieko neatsitikę.

Laikas slinko. Vieną dieną Stanley ir aš buvau užsiėmę mūsų vežimo taisymu, kaip staiga išgirdau Stanley dejavimą ir pamačiau gulintį jį žemėje.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8-th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliušis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. **Simanas Galinis**, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. **Vladas Palupis**, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. **Kazys Krušinskas**, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. **Juozas Venslauskas**, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
2. **Petras Montvila**, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. **Jonas Vieraitis**, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. **Leonardas Šimutis**, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. **Gen. Miliauskaitė**, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. **Petras P. Muliolis**, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. **J. Stulgaitis**, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. **Juozas Purickis**, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. **V. Mardosa**, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. **Simanas Cibulskis**, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. **K. Vencius**, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
3. **Tamas Šeimis**, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

PAŠALPŲ, POMIRTINIŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

IŠRAŠYTI NUO LAPKRIČIO 25 D. IKI GRUODŽIO 8 D., 1932 M.

GRUODŽIO 8 D., 1932 M.

31741	Jonas Kebežinskas, 7 kp., 2 sk. pašalpa už 6 d.	6.00
31742	Stasys Jankūnas, 7 kp., 4 sk. pašalpa už 20 d.	40.00
31743	Povilas Shalis, 11 kp., 2 sk. pašalpa už 21 d.	21.00
31744	Kazimieras Vaicekauskas, 24 kp., 3 sk. pašalpa už 6 d.	9.00
31746	Pranas Gutauskas, 28 kp., 5 sk. pašalpa už 20 d.	60.00
31747	Jonas Lenkauskas, 30 kp., 4 sk. pašalpa už 10 d.	20.00
31748	Jona Žernauskas, Jr., 31 kp., 4 sk. pašalpa už 10 d.	20.00
31749	Marė Astrauskienė, 35 kp., 2 sk. pašalpa už 33 d.	33.00
31750	John Žemaitis, plumbing	50.00
31751	Jonas Jarackas, 52-222 kp., 2 sk. pašalpa už 31 d.	31.00
31752	Ona Kazelskienė, 54 kp., 4 sk. pašalpa už 25 d.	50.00
31753	Jonas Gilis, 57 kp., 5 sk. pašalpa už 18 d.	54.00
31754	Kazys Daškauskas, 69 kp., 4 sk. pašalpa už 7 d. pilna ir už 10 d. pusė	24.00
31755	Domicelė Parnauskienė, 78 kp., 4 sk. pašalpa už 22 d.	44.00
31756	Marė Česonienė, 78 kp., 2 sk. pašalpa už 94 d.	94.00
31757	Steponas Radzvilavičius, 83 kp., 2 sk. pašalpa už 17 d.	17.00
31758	Stanis. Valašinas, 83 kp., 4 sk. pašalpa už 31 d.	62.00
31759	Jonas Balaika, 83 kp., 2 sk. pašalpa už 9 d.	9.00
31760	Katrė Kuklienė, 90 kp., 2 sk. pašalpa už 72 d.	72.00
31761	Vincas Launikonis, 90 kp., 4 sk. pašalpa už 13 d.	26.00
31762	Elžbieta Vaitkevičienė, 98-222 kp., 2 sk. pašalpa už 16 d. (damokėta pašalpa)	16.00
31763	Agnieška Stepulaitienė, 112 kp., 4 sk. pašalpa už 37 d.	74.00
31764	Juozas Gutauskas, 114 kp., 4 sk. pašalpa už 4 d.	8.00
31765	Vladas Janeliūnas, 127-222 kp., 5 sk. pašalpa už 13 d.	39.00
31766	Jieva Dapkevičienė, 134 kp., 4 sk. pašalpa už 21 d.	42.00
31767	Antanas Šimkus, 146 kp., 4 sk. pašalpa už 24 d.	48.00
31768	Marijona Miklovienė, 151 kp., 3 sk. pašalpa už 63 d.	94.50
31769	Jonas Matuza, 153 kp., 4 sk. pašalpa už 20 d.	40.00
31770	Antanas Pernotaitis, 178 kp., 4 sk. pašalpa už 99 d.	198.00
31771	Vincas Sliesoraitis, 178 kp., 4 sk. paš. už 74 d. pil. 43 d. pusė	191.00
31772	Paulina Kubilienė, 191 kp., 2 sk. pašalpa už 12 d.	12.00
31773	Jonas Matulaitis, 207 kp., 4 sk. pašalpa už 38 d.	76.00
31774	Agota Rakauskienė, 233 kp., 2 sk. pašalpa už 65 d. pil. 15 d. pusė	72.50
31775	Juozas Rakauskas, 233 kp., 4 sk. pašalpa už 74 d.	148.00
31776	Petras Sočila, 259 kp., 3 sk. paš. už 23 d. pil. 41 d. pusė	65.25
31777	Vincas Karošas, 259 kp., 2 sk. pašalpa už 24 d.	24.00
31778	Juozas Urbonas, 259 kp., 2 sk. pašalpa už 51 d.	51.00
31779	Juozas Ravaitis, 267 kp., 2 sk. pašalpa už 24 d. (4 sav.)	24.00
31780	Motiejus Jušinskas, 301 kp., 4 sk. pašalpa už 29 d.	58.00
31781	Fortunatas Milaška, 158 kp., grąžinti pinigai paš. sk.	5.00
31782	Ona Petkūtė, 146 kp., 2 sk. pom. ir duoklių atitr. 78c. už a. a. Antaną Petkų (2-tra dalis)	124.61
31783	Marijona Petkūtė, 146 kp., 2 sk. pom. ir duokl. atitr. 78c. už a. a. Antaną Petkų (2-tra dalis)	124.61
31784	Joseph B. Šaliūnas, Suiv. darb. algos už paskutinę pusę lapkričio mėn. š. m.	260.50
31785	George Harding, pataisymas namo Wilkes-Barre, Pa.	311.92
31786	Wyoming Nat'l Bank, pirkta naujas bonas	4,783.33
31787	Alfonsas Pavilonis, 1 kp., 2 sk. paš. už 24 d. (4 sav.)	24.00
31788	Vincas Makauskas, 2 kp., 4 sk. pašalpa už 22 d.	44.00
31789	Tadas Antanaitis, 2 kp., 5 sk. pašalpa už 13 d.	39.00
31790	Juozas Mačiulaitis, 5 kp., 4 sk. pašalpa už 12 d.	24.00
31791	Florijonas Saukevičius, 8 kp., 3 sk. pašalpa už 23 d.	34.50
31792	Antanas Kajokas, 12 kp., 3 sk. pašalpa už 26 d.	39.00
31793	Jieva Černauskienė, 13 kp., 2 sk. paš. už 24 d. (4 sav.)	24.00
31794	Juozas Navickas, 18 kp., 4 sk. pašalpa už 24 d.	48.00
31795	Juozas Navickas, 30 kp., 2 sk. pašalpa už 29 d. pil. 10 d. pusė	34.00
31796	Wyoming National Bank, pirkta naujas bonas	4,469.44
31797	Antanas Jarusevičius, 54 kp., 8 sk. paš. už 11 d. (pusė)	8.25
31798	Krisius Križanauskas, 57 kp., 2 sk. paš. už 63 d.	63.00
31799	Petras Karvojus, 74 kp., 2 sk. paš. už 19 d. (pusė)	9.50
31800	Jonas Samulevičius, 75 kp., 4 sk. pašalpa už 9 d.	18.00
31801	Antanas Fedas, 81-222 kp., 4 sk. paš. už 32 d.	64.00
31802	Juzė Rutkauskienė, 114 kp., 2 sk. paš. už 28 d.	28.00
31803	Antanas Sakalauskas, 114 kp., 4 sk. paš. už 24 d. (pusė)	24.00
31804	Antanas Mačionis, 114 kp., 2 sk. paš. už 17 d.	17.00
31805	Antanina Zintelienė, 121 kp., 3 sk. paš. už 9 d.	13.50
31806	Marė Tenkutaitė, 134 kp., 3 sk. paš. už 7 d. pusė (pašalpa baigta)	5.25
31807	Katrė Pilipaitienė, 134 kp., 2 sk. pašalpa už 18 d.	18.00
31808	Kostancija Serbentienė, 149 kp., 2 sk. pašalpa už 30 d.	30.00
31809	Petronė Karalaitienė, 151 kp., 2 sk. paš. už 38 d.	38.00
31810	Zabelė Nataučiūtė, 153 kp., 2 sk. paš. už 20 d.	20.00
31811	Andrius Matokas, 155 kp., 5 sk. pašalpa už 14 d.	42.00
31812	Kostancija Lapienė, 155 kp., 2 sk. paš. už 39 d. (pusė)	19.50
31813	Nik. Jasiukevičius, 156 kp., 3 sk. paš. už 25 d.	37.50
31814	Juozas Matulėnas, 177 kp., 3 sk. paš. už 31 d.	46.50
31815	Petras Kupinskas, 179 kp., 2 sk. paš. už 1 d.	1.00
31816	Jonas Vitkauskas, 190 kp., 3 sk. pašalpa už 42 d.	63.00
31817	Rožė Babkauskienė, 198 kp., 2 sk. paš. už 53 d. pusė (visa pašalpa)	26.50
31818	Jonas Markauskas, 209 kp., 4 sk. paš. už 38 d.	76.00
31819	Stasys Dubickas, 233 kp., 4 sk. paš. už 24 d.	48.00
31820	Matilda Bakšaitienė, 265 kp., 4 sk. paš. už 89 d.	178.00
31821	Bronė Vincevičienė, 267 kp., 2 sk. paš. už 89 d.	89.00
31822	Tofilė Babarskiūtė, 307 kp., 2 sk. paš. už 41 d.	41.00
31823	Petras J. Jaunis, 3 kp., 2 sk. pomirtinė už a. a. Juzefiną Jaunaitę ir duoklių atitr. 40c.	249.60
31824	Pranciška Miliauskienė, 7 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Motiejų Janušką	500.00
31825	Vincas Radžinskas, 13 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Stasę Radžinskienę ir duoklių grąžinta 28c.	150.28
31826	Marijona Juknevičienė, 17 kp., 5 sk. pomirtinė už a. a.	
31827	Rožė Radzevičienė, 17 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Simą Radzevičių	500.00
	Miką Juknevičių	1,000.00
31828	Juozas Laukaitis, 51 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Magdę Laukaitienę, Sr. ir duoklių atitr. 52c.	149.48
31829	Antanas Stankevičius, 65 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Oną Stankevičienę, (Stankuvienę) ir duoklių atitr. 33c.	149.67
31830	Nastė Šimkienė, 120 kp., 2 sk. pomirtinė už a. a. Antaną Šimkų, 5 sk. paš. už 28 d. ir duoklių grąžinta $2.01	336.01
31834	Magdė Getautienė, 137 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Antaną Getautą, 4 sk. paš. už 18 d. ir duoklių atitr. $4.66	531.34
31832	Marijona Teberienė, 146 kp., 2 sk. pomirtinė už a. a. Petrą Teberį	250.00
31833	Jieva Daruskevičienė, 194 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Andrių Daruskevičių ir 4 sk. pašalpa už 9 d.	518.00
31834	Rožė Murinienė, 209 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Dominiką Muriną ir duoklių atitr. $1.35	498.65
31835	Jieva Mockevičienė, 303 kp., 1 sk. pomirtinė už a. a. Mykolą Mockevičių	150.00
31836	Elzė Misevičienė, 13 kp., grąžinti pinigai	1.68
31837	Urbonas Lazdauskas, 50 kp., grąžinti pinigai	10.98
31838	Pranciška Kunčaitė, 87 kp., grąžinti pinigai už skyr.	1.65
31839	Jonas Gusčius, 47 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Joną Gusčių, Sr., pomirtinė su nuošimčiu $37.50 (2-tra dalis)	287.50
31840	Jonas Gusčius, 47 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Praną Seikauską pomirtinė su nuošimčiu $22.50 (2-tra dalis)	272.50
31841	Mary Daunys, 47 kp., 4 sk. pomirtinė už a. a. Leoną Laurinavičių (7-ta dalis)	107.15
31842	Josephine Laurinavičius, 47 kp., 4 sk. pom. už a. a. Leoną Laurinavičių (7-ta dalis)	107.15
31843	Helen Laurinavičius, 47 kp., 4 sk. pom. už a. a. Leoną Laurinavičių (7-ta dalis)	107.14
31844	Julia Zotkavich, 47 kp., 4 sk. pomirtinė už a. a. Leoną Laurinavičių (7-ta dalis)	107.14
31845	Albert J. Valibus, M. D., Dr. Kvotėjui sąskaita per lapkr. mėn. už egzaminavimą blankų	73.05
31846	Ignas J. Noreika, 31 kp., 2 sk. pomirtinė už a. a. Izidorių Turauską (palaidojimo lėšos)	200.00
31847	Kazimieras Turauskas, 31 kp., 2 sk. pomirtinė už a. a. Izidorių Turauską likusi dalis	50.00
31848	Stasys Mickevičius, 60 kp., 1 sk. pomirtinė u. a. a. Liudviką Ivanauskienę ir duoklių grąžinta $3.06	153.06
31849	George Tumasonis, pataisymas namo B'klyn, N. Y.	7.50
31850	Kazys Merčaitis, 137 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Marę Merčaitienę (su nuošimčiu) $108.75 (2-tra dalis)	358.75
31851	Jonas Moliušis, už praleistas dienas Susiv. suvažiavime, kelionės lėšos į N. Y. ir atgal ir kitos išlaidos	35.39
31852	Juozas Kazlauskas, 133 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Marę Kazlauskienę ir duoklių atitr. $1.80	498.20

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

NEW PHILA., PA.

Iš 51-mos kuopos metinio susirinkimo

Gruodžio 11 d. š. m. tuojaus po sumai bažnytinėje svetainėje įvyko LRKSA. 51-mos kuopos susirinkimas. Susirinkimas buvo tvarkingas.

Mes 51 kp. nariai savo vadovybe galime pasididžiuoti ir pasidžiaugti, kad viskas yra tvarkoje. Tad įvertindami jų pasišventimą, vienbalsiai išrinkome tą pačią valdybą, būtent: Jonas Gradeckas, pirm., Matas Pupinikas — vice-pirm., Tadas Nagrockis — fin. rašt., Jonas Vasiliauskas — nut. rašt., Vincas Guoba — iždin., Vincas Zamerauskas ir Vincas Leškavičius — iždo glob., Ignas Grajauskas ir Tamas Ambrazas — duoklių rinkikai, Ignas Miliavičius — tvarkos žiūrėtojas. P. C. Boord — kp. daktaras kvotėjas.

Susiriinkimai bus laikomi sena tvarka, t. y. kiekvieno mėnesio trečią sekmadienį tuoj po sumai pobažnytinėj svetainėj.

T. Nagrockis, rašt.

GRAND RAPIDS, MICH.

Iš metinio 54 kp. susirinkimo

Gruodžio 4, 1932, gerb. pirm. M. Čižauskas susirinkimą atidarė malda.

Fin. rašt. K. M. Rinkus perskaitė metinį raportą. Raportas, kaip perskaitytas, likosi visų narių užgirtas ir vienbalsiai priimtas.

Ligonių lankytojo raportas priimtas. Serga Kazelskienė O. ir Bendžiūnienė M.

Rinkimas kp. valdybos

Visi nariai sutiko ir paliko senąją valdybą, būtent: pirm. — M. Čižauskas, pagelb. — J. Rimkus, fin. rašt. — K. M. Rinkus, nut. rašt. — J. Naudžius, lig. lankytojas — A. Dubartas, tvarkos žiūrėtojas — Parauka, knygų peržiūrėtojai — M. Paura, J. Naudžius ir K. M. Rinkus; korespondentas — J. Naudžius.

Kuopos nutarimai

1) Kad kuopos korespondentai skelbtų per "Garsą" kp. darbuotę.

2) Kad Centras pailgintų narių išbraukimo laiką.

3) Kad ligoniai, kurie serga, panašiai nustojimu protė ir negauna pašalpos per ilgą laiką, kad Centras atsiskaitytų jų mėnesines duokles iš pašalpų.

4) Kad Centras apmokėtų kp. fin. rašt. atlyginimą ir siuntimo pinigų išlaidas.

5) Kad visi nariai, kurie duokles neužsimokės mėnesiniam susirinkime, o neš rašt. į namus, arba lauks rašt. iškolektuojant, mokės ekstra į kp. iždą po 5c.

Nauji sumanymai

Nutarta surengti gra[illegible] vakarėlį parapijos naudai.

Narių susirinkime dalyvavo apie dvidešimt. Visi [illegible] ir be jokio trukšmo pasidalinę gražiomis mintimis kas link kp. ir organizacijos gerovės, susirinkimą užbaigė malda.

Iš tikro, tokį susirinkimą galima pavadinti didvyrišku. Kp. valdyba už gerą rūpesnį gavo gerą žodį. Tai linksma girdėti ir darbuotis!

Užtat kp. valdyba už tokį supratimą taria visiems nariams ačiu!

M. Čižauskas, kp. pirm.
R. M. Rinkus, Fin. raštin.

FRACKVILLE, PA.

Iš 187 kp. susirinkimo

Įvyko gruodžio 18-tą parapijos svetainėj tuojau po sumos. Susirinkimą atidarė pirm. P. Gaidžiūnas.

Perskaičius pereito susirinkimo protokolą, pasirodė nebaigtų reikalų, kaip tai bendras šokis (spalių 29-tą). Nariuose kilo nepasitenkinimo dėl nepridavimo pelno. Šokis rengtas bedarbių šelpimui, o tokių vargšų pas mus daug ir jų padėtis apgailėtina.

Po svarstymo, buvo renkama kp. valdyba 1933 met. Išrinkti: pirm. — P. Gaidžiūnas, vice pirm. — J. Bobinas, fin. rašt. — J. Bankieta, nutarimų rašt. — V. Barauskas.

Kuopos susirinkimai 1933 m. bus laikomi kiekvieną mėnesį po 15-tai tą sekmadienį tuoj po sumos parapijos svetainėj. Sekantis susirinkimas bus sausio 22-rą tuoj po sumos. Išgirsite metinį pranešimą.

187 kp. susirinkimų tvarka

1933 metais 187 kp. susirinkimai įvyks: sausio 22, vasario 19, kovo 19, balandžio 16, gegužės 21, birž. 18, liepos 16, rugp. 20, rugs. 17, spalių 22, lapkričio 19, gruodžio 17. Bus laikomi tuoj po sumai parapijos svetainėj.

Rašt. *J. Bankieta*

BROOKLYN, N. Y.

134 kp. nariams

Metinis susirinkimas įvyks sausio 8-tą, 1933. Karalienės Angelų par. svetainėj tuoj po sumai. Bus išduotos atskaitos ir raportai iš 1932 m. Bus rinkimas valdybos 1933 metams. Taigi visi turit pribūt, užsimokėt užvilktas duokles, kad nebūtumet suspenduoti ir kad laike ligos ar mirties gautumėt kas jums priklauso. Ir stengkitės kiekvienas atsivest po kandidatą, padvigubinkim mūsų kp. Gruodžio 4-tą nutarta šaukt metinį susirinkimą atvirukais. Už neatėjimą ir neatnešimą atviruko bus bausmė 50c. O tie, kurie savo adresus nepermainė, jei neateis, tai bus dviguba bausmė — be pasiteisinimo.

K. Eidukaitis, 134 kp. rašt.

BALTIMORE, MD.

Svarbi diena

Sekmadienį, sausio-January 8, 1933 m., ryte 8:30, bus iškilmingas priėmimas naujų narių prie Šv. Vardo Jėzaus vyrų draugystės ir išdalinimas garbės kryžių užsitarnavusiems nariams.

O tuojau po sumos bus L. R. K. S. A. 13-tos kuopos pirmas 1933 m. susirinkimas.

7 valandą vakare bus draugiška vakarienė. Dėl vakarienės tikietus galite gauti klebonijoj ir pas kuopos narius.

Kadangi dauguma kuopos narių dalyvaus Šv. Vardo draugijos apeigose 8 val. ryto, tai neįstaspės būti LRKSA. 13 kp. susirinkime, tik galės būt vakarienėj, todėl raštininkas bus svetainėj, kaip tik šv. Vardo dr-jos apeigos pasibaigs ir bus priimamos duoklės.

J. Būdelis, rašt.

MASPETH, L. I., N. Y.

174 kp. susirinkimas

174-tos kuopos susirinkimas įvyks sausio 8, 1933 m., Viešpaties Atsimainymo parapijos svetainėj tuojaus po sumai. Visi nariai privalo pribūt ir užsimokėt. Atsiveskit naujų kandidatų.

Kp. rašt. *M. J. Tuleba*

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa. — 2 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėj.

PITTSTON, Pa. — 7-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumai bažnytinėj svetainėj.

PHILADELPHIA, Pa. — 10 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuojaus po sumos šv. Kazimiero parapijos svetainės kambariuose. Visi nariai maloniai prašomi susirinkti.

WATERBURY, Conn. — 11 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary tuoj po mišparų, arba 2:30 p. p.

BALTIMORE, Md. — 13 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Alfonso parapijos svetainėj tuoj po sumai.

CHICAGO, Ill. — 15-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Jurgio parapijos salėj, 2 val. po pietų.

CHICAGO, Ill. — 16-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Mykolo parapijos mokyklos kambary Nr. 3, 1644 Wabansia Ave. Visi nariai dalyvaukit ir naujų kandidatų atsiveskit prisirašymui.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 3 val. po pietų šv. Pranciškaus parapijos mokyklos kambary.

MINERS MILLS, Pa.—25 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną bažnytinėj salėj, W. Thomas ir kampas Chandler Ave.

MINERSVILLE, Pa. — 27 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Pranciškaus par. mokyklos kambary.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną paprastoj vietoj po pamaldų. Visi nariai privalo atsilankyti ir savo duokles užsimokėti.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną parapijos salėj. Pradžia 1 val. po pietų.

ANSONIA, Conn. — 32 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Antano parapijos bažnytinėj salėj tuoj po sumai.

McKEES ROCKS, Pa. — 35 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos salėj.

NEWARK, N. J. — 36-tos kuopos susirinkimas bus sausio 9-tą dieną 8 val. vakare, šv. Jurgio dr-jos salėj 180-2 New York Ave.

HOMESTEAD, Pa. — 38 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuojaus po pamaldų, t. y. 12:30 po pietų.

CICERO, Ill. — 48-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 1 val. po pietų. Nariai, įsidėmėkit.

NEW PHILA., Pa. — 51 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuojaus po sumai, parapijos svetainėj.

PATERSON, N. J. — 65 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną parapijos svetainėj, tuoj po pamaldų, kambary, 1 val. po pietų.

CHESTER, Pa. — 71-mos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumos.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

SWOYERSVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

DU BOIS, Pa. — 78-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Juozapo parapijos svetainėj, tuoj po sumai.

EYNON, Penna. — 80-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną bažnytinėj salėj, tuoj po pamaldų.

Biznieriai, Skelbkitės "Garse"

CHICAGO, Ill. — 85-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary, pirmam aukšte.

N. S. PITTSBURGH, Pa. — 87 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną V. Jezaus Dangun Žengimo parapijos salėj, tuoj po pamaldų.

WATERBURY, Conn. — 91 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Juozapo parapijos mokyklos kambary, 1 val. po pietų. Visi nariai atsirikite.

EASTON, Pa. — 93-čios kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po pamaldų, šv. Mykolo parapijos salėj.

GILBERTON, Pa. — 96 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po mišių, bažnytinėj salėj.

CHICAGO, Ill. — 100 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną Aušros Vartų parapijos mokyklos svetainėj tuoj po sumos.

ROCHESTER, N. Y. — 103 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumos.

NEW BRITAIN, Conn. — 109 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuojaus po sumos, šv. Andriejaus parapijos salėj, kampas Stanley ir Church Sts.

BRIDGEVILLE, Pa. — 112 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną bažnytinėj svetainėj, Bridgeville, Pa.

HARRISBURG, Ill. — 123 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 1 val. po pietų, raštininko bute. Nariai, teiksitės dalyvauti.

S. S. OMAHA, Nebr. — 128 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, šv. Antano parapijos mokyklos kambary.

GARY, Indiana. — 129-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po pamaldų, parapijos svetainėj, 15-ta ir Lincoln gatvės.

BROOKLYN, N. Y.—135 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumai, parapijos mokyklo[j].

ROCKFORD, Ill. — 137 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos salėj, So. West St. Pradžia 1 val. po pietų.

CARBONDALE, Pa. — 140 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val., Norkaus salėj.

WESTVILLE, Ill. — 151 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną parapijos salėj.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa. — 153 kp. susirinkimas bus sausio 8 d. 2 val. po pietų, Lee Park Avenue Ugnegesių svetainėj.

AURORA, Ill. — 154-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 1 val. po pietų, kuopos raštininko bute, 1336 Superior St., Aurora.

CHICAGO, Ill. — 163-čios kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, Gimimo Panelės Švč. parapijos svetainėj, 68 ir Washtenaw gat., Marquette Park.

NIAGARA FALLS, N. Y.—170 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą die[illegible] šv. Jurgio parapijos salėj, nuo 1[illegible] po pietų.

DETROIT, Mich. — [illegible] susirinkimas bus sau[illegible] šv. Jurgio parapijos [illegible] po sumai.

CASTLE SHANNO[illegible] susirinkimas bus sau[illegible] 1 val. po pietų, papra[illegible]

WAUKEGAN, Ill. — [illegible] susirinkimas bus sausio [illegible] po pamaldų, šv. Balt[illegible] parapijos mokyklos kamb[illegible]

AKRON, Ohio. — [illegible] susirinkimas bus sausio [illegible] bažnytinėj salėj, 141[illegible] tuojaus po mišių.

E. ST. LOUIS, Ill. — [illegible] susirinkimas bus sausio [illegible] Nekalto Prasidėjimo Pan[illegible] parapijos salėj, 15-ta ir Boug[illegible]

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės	$1.50
LRKSA moteriškos spilkutės	1.00
LRKSA vyriškos spilkos...	1.50
LRKSA vyriškos spilkos...	1.00
LRKSA žiedai 10 karatų...	7.50

Reikalaudami ženklelių ir žiedų kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

INFLUENZA IR PASEKMĖS

(Iš radio kalbos, pasakytos dr. T. Dundulio Peoples Furniture Kompanijos programoj)

Mes gyvenam skubos perijode. Viskas pasauly: technika, mokslas ir įvairūs išradimai bėga visu smarkumu. 20 metų atgal, rods, trumpas laikas. Kas galėjo sakyti, kad oro bangomis atplauks muzika ar kalba į mūsų namus sėdint prie ugniakurio. Šis išradimas, tai mokslo ir pašvęsto triūso vaisiai. Bet to neužtenka. Nors oro bangos yra pilnos muzikos ir kalbų, yra ir stotys, kurios perduoda tas bangas, bet dar reikalingas tam tikras tarpininkas, kuris žino kam perduoti tas bangas. Panašiai ir pasaulyje yra rašytojų, bet reikia spaudos, arba laikraščių, kad tas žinias perduotų.

Dabar keletas žodžių sveikatos klausimu. Šiame skubos perijode mokslo naujienos kasdien apsireiškia viesulo greitumu. Todėl ir medicinos progreso greitumas taipgi iššaukė įvairias atmainas ir sveikatos klausimu. Padėkim sau, daug ligų, kurios tūkstančius žmonių išpiovė per ilgas metų eiles tapo prašalintos. Tuo pačiu tarpu surasta daug ir naujų ligų, kurios buvo visai nepatėmytos ir nežinomos. Medicinos mokslas eina ranka rankon su modernišku gyvenimu. Prie dabartinių moderniškų patogumų, kaip tai skubios ir parankios transportacijos, sykiu su keliauninkais yra plačiau ir greičiau išnešiojama, arba užkrečiama, ligos, negu pirmiau. Ir ve, šiame atsitikime reikia kreipti daugiau dėmesio nors ir į paprastas ligas, kuriomis dažniausia žmonės užsikrečia. Paprasta liga, kaip tai šaltis, yra paprasčiausiai ir nepavojinga, bet neretai išvysto pavojingas komplikacijas. Paimkim, pav., influenzą, kurią žmonės laiko už paprastą šaltį. O ką ji padarė 1918 metais? Išpiovė ne tūkstančius, bet milijonus žmonių po visą pasaulį. Šios paprastos ligos epidemijoje, geriau sakant pandemijoje, tai yra siaučiant per visą kontinentą, nuo influenzos komplikacijų išmirė daugiau žmonių, negu nuo pačios influenzos. Čia jau neužtenka naminių arba patentuotų vaistų, bet reikia sąžiningo gydytojo, kad atatinkama prižiūrėtų ligonį, kad išvengus didesnio pavojaus, komplikacijų. Influenzos komplikacijų yra gana daug. Čia paminėsiu tiktai keletą. Viena iš pavojingiausių ir dažniausių influenzos komplikacijų yra plaučių uždegimas. Kada ligonis, sirgdamas influenza, išvysta plaučių uždegimą, reikia labai didelio atsargumo ir jau abejotina apie ligonio padėtį. Tokiame atsitikime patartina gerbiamiems skaitytojams neatsiduėti ant nekompetentiškų patarimų, bet griebtis rimtos priemonės. Toliau seka irgi nemažos svarbos ir negeistinos influenzos pasekėjos, kaip tai įdegimas širdies raumenų, smegenų plėvelių, vidurių plėvės arba peritonitis, įdegimas aklosios žarnos, inkstų pūliavimas ausų, pagadinimas akių, galvos svaigimas, ir net neretai nuplikimas galvos, mandagiau sakant, nuslinkimas plaukų nuo galvos. Todėl gerbiami skaitytojai, ypatingai dabartiniu laiku, kada influenza žymiai siaučia, rimtai apsisaugokit. Turėdami nors ir paprastą šaltį tėmykit, kaip jausitės sekančią dieną ir jeigu padėtis neina geryn, geriau pasitarkit su savo šeimynos gydytoju.

ALLIANCE, Ohio. — 180 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną pas J. Degutį, 503 Franklin St.

CHICAGO, Ill. — 181-os kuopos susirinkimas bus sausio 14-tą dieną 7 val. vakare, Fuller Park svetainėj, 46th ir Princeton Ave.

ELIZABETH, Pa. — 197 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną šv. Mykolo parapijos bažnytinėj salėj, tuojaus po sumai, 1 val. po pietų.

WILSON, Pa. — 215-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 1:30 po pietų, 221 Elm Ave.

THROOP, Pa. — 225-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 1 val. po pietų. Vinco Girdžiūno salėje, 208 Boulevard Ave., Throop.

PORT WASHINGTON, Wis. 227 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną po sumos, šv. Ambraziejaus pobažnytinėj svetainėj.

AMSTERDAM, N. Y. — 243 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną bažnytinėj salėj, tuoj po pamaldų.

NASHUA, N. H. — 228 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną bažnytinėj salėj, po pamaldų.

MOUNDSVILLE, W. Va.—249 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj. Visi atsilankykite laiku ir atsiveskite naujų narių.

MINDEN, W. Va. — 251 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną M. Franaičio Oak Hill, W. Va. Pradžia 1 val. po pietų.

PITTSBURGH, Pa. — 254 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2 val. po pietų, Ant. Urbanavičiaus name, 3822 Hawley St., Pittsburgh.

HARVEY, Ill. — 255-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną 2:00 po pietų po Nr. 15809 Lathrop St., Harvey, Ill.

DETROIT, Mich. — 265 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po sumai, šv. Antano parapijos salėj, 25-os ir Dix gatvių.

MILWAUKEE, Wis.—280 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną po pamaldų, bažnytinėj salėj.

SPRINGFIELD, Ill. — 295-tos kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuojaus po sumos, bažnytinėj salėj. Maloneikit visi nariai susirinkt ir naujų atsivest.

CARBONDALE, Pa.—298 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną Sacred Heart bažnytinėj salėj. Visi

PHILADELPHIA, Pa. — 301 kp. susirinkimas bus sausio 8-tą dieną tuoj po pamaldų, šv. Andriejaus parapijos mokyklos kambary, 1123 Lemon St.

GLASSPORT, Pa. — 306 kuopos susirinkimas bus sausio 8-tą dieną po Nr. 433 Iowa Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 307 kp. susirinkimas bus sausio 13-tą dieną 8 val. vakaro P. Šv. Nesiliaujančios Pagalbos par. svet. Visi nariai dalyvaukit. S. Ivinskaitė, rašt.

DAYTON, OHIO

191 kps. susirinkimas

Bus sausio 8 d., sekmadienį po mišparų. Malonėkit visi narialnarės susirinkti, nes bus išduota atskaita 1932 m. kuopos pajamų ir išlaidų. Nauja valdyba užims vietas, reikalinga, kad dalyvautumėte kuo skaitlingiausia.

Taipgi su sausio mėn. mokesčiais reikia užsimokėti 10c. į Labdarybės (našlių ir našlaičių) Fondą. *A. S. Vaitkus*, rašt.

SHENANDOAH, PA.

40-tos kuopos metinis susirinkimas

Bus sausio 8, 1933, bažnytinėj svetainėj, 1-mą val. po pietų. Visi nariai kviečiami pribūti.

Komitetas

Nenori Pažinties

Jauna panelė atcina į banką gauti pinigų pagal jai išrašytą čekį. Kadangi asmens dokumentų su savim neturėjo, kasininkas sako:

— Ar čia, panele, kur nors arti neturit pažįstamo žmogaus, kurs galėtų tamstą man rekomenduoti?

Panelė užsigavo:

— Aš prašau tamstą į mano reikalą žiūrėti visiškai taip, kaip tarnautojui pridera. Aš atėjau čia ne tuo tikslu, kad būčiau su tamsta supažindinama.

"WRIT OF HABEAS CORPUS"

Jung. Valstybių Konstitucija sako, kad žmogui negalima atimti jo laisvę be tam tikro įstatymiško žygio, tas reiškia, kad jis turi būti išklausytas atidarytame teisme, prie teisdario ir prie prisiekdinto teisėjo, ir tas žmogus turi pribūti asmeniškai ir turi teisę save ginti ir legališku patarimu (su advokato pagalba) pareikalauti jam priklausančių teisių.

Nepatenkintas teismo sprendinu žmogus gali savo bylą pavesti aukštesniam teismui. Kol ic teismai neišduoda savo galutinus nusprendimus, jis paliuosuojamas užstatant paranką, kas reiškia, kad kas nors turi garantuoti užmokėjimą paskirtos umos pinigų, jeigu jis nepasiodytų teisme, kuomet jam reikia pribūti.

Įstatymas aiškiai sako, kad nuo žmogaus negalima atimti laisvę tik dėl įstatymiškos priežasties. Bet jeigu žmogus patektų į kalėjimą, konstitucija teikia jam privilegiją ieškoti laisvės vartojant "writ of habeas corpus," arba kalinio pareikalavimas teisman išieškoti priežasčių jo įkalinimo.

"Writ of habeas corpus" yra viena iš svarbiausių apsaugų, kuri priklauso vyrui, moterei arba vaikui ir todėl svarbu kiekvienam su ja apsipažinti. Anglijoj vartojama jau per tūkstantį metų ir yra kilus iš senoviškų dienų, kuomet visi teismų rekordai buvo lotynų kalboje rašomi. Tie žodžiai reiškia *"turi pristatyti kūną..."* Yra įsakymas aukštesnio teismo kalėjimo viršininkui arba kitam asmeniui, pristatyti prasikaltėlį teisme paskirtu laiku ir turi prisilaikyti prie teisdario nusprendimo.

Bile žmogus, kuris tiki, kad nuo jo neteisingai laisvė atimta, gali reikalauti, kad ji atvestų prie aukštesnio teismo teisdario, ir jis jam paaiškins, kodėl turi ji teismas paliuosuoti. Paprastai pats žmogus turi prašyti "writ of habeas corpus," bet ir kiti dėl jo ta gali atlikti. Vyras gali pareikalauti "writ of habeas corpus" dėl žmonos paliuosavimo, ir žmona dėl vyro. Nepilnameciams vaikams gali pareikalaut jų tėvai arba artimi draugai. Bet tas "writ of habeas corpus" nebus išduotas svetimam žmogui.

Galima atimti žmogaus laisvę kitokiais budais ne tik pasodinant kalėjiman. Kartais žmonės sulaikomi bepročių įstaigose arba privatiškose ligoninėse, kur giminės juos paduoda, ir, nepaisant nieko, kuomet kas išgauna "writ of habeas corpus," ji turi teisme pristatyti.

Atsitikime ateivio, kuri imigracijos viršininkai įsakė išdeportuoti, jis gavęs būti atvestas prie teismo, jeigu tik giminės ar draugai išgavo "writ of habeas corpus." Ir daugybė ateivių buvo šiuo būdu paliuosuoti. Jeigu nepilnametis vaikas prisirašo prie armijos arba laivyno be tėvų leidimo, tai tėvai gali išgauti jo paliuosavimą turint "writ of habeas corpus." Ir tas pats atsitikimuose, kur vaikai nuo tėvų atimti.

Teismo nusprendimas turi būti pripažintas, tik aukštesnis teismas gali permainyti.

Daugumoj Valstijų teisdariai "Appellate" teismų gali išduoti "writ of habeas corpus." Jung. Valstijų Aukščiausias Teismas gali išduoti "writ of habeas corpus," kuris pripažintas visoje šalyje, bet valstijų teismai ir Jung. Valstijų distriktiniai teismai — tik savo distriktuose.

F. L. I. S.

KAIP JAPONIJA VIRTO GALINGA VALSTYBE

Prieš 80 metų, iki pereitojo šimtmečio vidurio, Japonija buvo dar nežymi, vaiduose paskendusi ir pakrikusi valstybė, užimanti keletą salų, iš viso apie 385,000 kv. kilometrų ploto su 25 milijonais gyventojų.

Po 1867 metų pilietinio karo imperatorius *Mutsuchito* sujungė Japoniją į vieningą valstybę, davė naują konstituciją ir pradėjo tvarkyti kraštą Europos valstybių pavyzdžiu. Nuo to laiko Japonija ėmė stiprėti ir sparčiai žengė pirmyn visose gyvenimo srityse. *Per porą dešimtmečių Japonija, sumanių valdovų tvarkoma, virto galinga Tolimųjų Rytų imperija, su kuria pradėjo skaitytis visi kaimynai.*

Ilgainiui japonams ankšta pasidarė gyventi savo gimtinėje ir jie pradėjo dairytis į aplinkines žemes. 1875 metais, sutartimi su rusais, jie įsigijo *Kurilų salas*, o metais vėliau *Bonino* salas, į kur ir buvo nukreipta japonų emigracija. Bet to buvo maža. Nuo 1850 iki 1890 metų Japonijos gyventojų skaičius padidėjo iš 25 iki *40 milijonų*. Vietomis gyventojų tirštumas siekė jau 150 žmonių vienam kv. kilometrui. Japonija su pavydu pradėjo šnairuoti į Kinijos valdomą *Koreją* ir *Mandžūriją*. Į šias žemes japonai ir pradėjo kreipti savo gyventojų perteklių.

1894 metų vasario mėn. dėl įtakos Korejoj tarp Kinijos ir Japonijos kilo karas, kuris pasibaigė pilnu Japonijos laimėjimu. Pagal Šimonoseki taikos sutartį, kuri buvo pasirašyta 1895 metais, Japonija laimėjo didelę *Formozos salą* (36.000 kv. klm. ploto su 4 mil. gyventojų) ir *Peskadorų salas*. Be to, Koreja buvo paskelbta nepriklausoma nuo Kinijos valstybe, kurioj japonai įgijo daug teisių.

Sustiprinę savo įtaką Korejoj, japonai pradėjo stiprinti savo poziciją ir Mandžūrijoj. Po bokserių sukilimo Kinijoj, kuris įvyko 1900 metais, japonams netrukus atsirado proga aplamdyti ir kitą savo galingą kaimyną — Rusiją. Rusams atsisakius išvesti savo kariuomenę iš Mandžūrijos ir darant pastangas įsigalėti Korejoj, 1904 metų vasario mėn. 6 d. *tarp Japonijos ir Rusijos kilo karas*, kuriame teko dalyvauti ir apie 60,000 lietuvių. Kaip žinia, *šitą karą rusai begėdiškai pralaimėjo*; jų laivynas buvo visiškai sunaikintas, o kariuomenė su didžiais nuostoliais turėjo bėgti į Mandžūrijos gilumą. 1905 metų rugsėjo mėn. 5 d. Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentui Rooseveltui tarpininkaujant, buvo pasirašyta Portsmouth taika, pagal kurią *Japonija gavo pusę mažai apgyventos, bet turtingos Sachalino salos, teisę nuomoti iš Kinijos Liau-Tungo pusiasalį su Port-Arturo uostu ir pirmenybę Korejoj, kuri 1910 metais buvo galutinai pripažinta Japonijai ir paskelbta jos provincija.*

Kilus pasauliniam karui, Japonija stojo santarvininkų pusėn ir po karo užėmė keletą Vokietijai priklaususių salynų. Taip tad per tris dešimtmečius Japonija žymiai padidino savo žemes ir virto viena galingiausių pasaulio valstybių. 1902 m. Japonija užėmė apie 17,000 kv. klm. plotą su 40 milijonais gyventojų, o dabar turi *685,000 kv. klm. plotą su 90 milijonų gyventojų.*

Bet šituo politiniai Japonijos siekimai nepasibaigė. Ji nori vyraujančios rolės Tolimuose Rytuose ir Ramiajam vandenyne, o tam reikalinga *virta koja atsistoti Azijos žemyne*. Šį savo siekimą Japonija pradėjo vykdyti šių metų pabaigoj ir pradėjo užimdama Kinijos valdomą Mandžūriją.

Kuo pasibaigs japonų žygis Kinijon, tuo tarpu pasakyti sunku.

M. R.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS

1. ANIOLAS SARGAS—Balto celluloid apdaryta, su kryžiumi vidury $2.00
2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais $1.75
3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais $1.50
4. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais, su kryžiumi vidury $2.00
5. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Balto celluloid apdarais $1.75
6. DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštos odos apdarais $1.50
7. MALDŲ RINKINĖLIS—Prast. apdarais 40c
8. MALDŲ VAINIKĖLIS—audekliniais apdarais 70c

NAUJASIS TESTAMENTAS $1.25

POEZIJA IR DAINOS

EILIŲ RINKINYS—Paparonio 50c
SAULĖ IR SMILTYS (Ellės) Balio Sruogos.. 25c
PRANO VAIČAIČIO RAŠTAI (eilės), tomas VI-tas 60c
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
MAIRONIO MAČIULIO—Mūsų Vargai 50c
MAIRONIO MAČIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida 50c

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

MOTERIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, auksiniai $1.50
VYRIŠKI, paauksuoti $1.00
MOTERIMS SAGUTĖS $1.50
ŽIEDAI, 10 Kt. $7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS

LAPKUS, trijų veiksmų tragi-komedija—E. Rucevičiaus 25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedija. Žemkalnio 25c
BIRUTĖ, 2-jų veiksmų melodrama—Žemkalnio 25c
M. VAITKAUS—Brėkšta, poema 15c

Raudoni žiedai, ellės 40c
M. VAITKAUS—Šviesūs krislai, eilės 40c
PUTINO—Kunigaikštis Žvainys, poema, ir iš A. MICKEVIČIAUS RAŠTŲ 70c
F. SCHILLERIO "Klasta ir Meilė," 5 veiksmų miestelėnų tragedija 50c
A. ČEKOVO—Vyšnių Sodas, 5 veiksmų komedija 40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai 25c
GLASS ir KLEINO—Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija 40c
H. IBSENO—Šmėklos, šeimos drama trimis veiksmais 40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija 20c
DOLPELIS MINISTERIJOJ TARNAUJA, monologas 10c
EMES IR KALBĖK 20c
GEGUŽĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama 40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaizdelis 15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo 15c
PRABOČIŲ ŠEŠELIAI, drama 75c
RYTŲ SVECIAS, drama 4 aktų 50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija 20c
TRYS SESUTĖS, 4 4veiksmų drama 60c
VAIKATA, 4 veiksmų dramos vaizdelis 50c

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio 15c
PELENŲ JURGUTIS—Apysaka—Kun. J. Jakšto 35c
ŠILTIEJI IR ŠALTIEJI KRAŠTAI—Pr. Mašioto 35c
VAIŽGANTO RAŠTAI—Tomas VI 60c
ŠV. JĖZAUS VARDO DRAUGIJOS ĮSTATAI — Kun. P. Saurusaičio 45c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus 75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Karvojaus laiškai) 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Wapplerio 50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 5c
ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. Mot. Valančiausko 40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis 40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas 25c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis. 50c
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas 25c
MONOLOGAI: Blaivin. Pirmininkas Ant Vienų Pečių; Šimas Oratorius 15c
OŽKABALIŲ DAINOS. Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis. 50c
IŽDŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson. .. 35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Minkštais apdarais $1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS. Kun. Būčys. Kietais apdarais $1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kelios komedijos 40c
ATSARGIAI SU UGNIMI 10c
APIE APDRAUDĄ 5c
DEGTINĖ—NUODAI 15c
BOTANIKA 20c
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 m. 25c
EUROPOS ISTORIJA 50c
KRAŽIŲ SKERDYNĖ 25c
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS 50c
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? 5c
KODIKIŲ AUKLĖTOJA (Kun. Saurusaičio) 10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės 10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 20c
LOGIKOS EVOLIUCIJA 5c
LAISVĖN REŽENGIANT 75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ 10c
METRAŠTIS—1916 METŲ 75c
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE 15c
PUTINO RAŠTAI, 1 tomas 30c
LAZDYNŲ PELEDOS RAŠTAI, IV tomas .., 30c
NAUJOJI VALDŽIA 5c
PRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI 50c
PAŽINKIME SOCIALIZMĄ 15c
RŪTELIŲ DARŽELIS. Pamokinimas kaip žolynai auginti 25c
RAMBYNO TĖVYNĖJE 25c
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMĖN 25c
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ 15c
VIENYBĖJE—GALYBĖ 25c
ANYKŠČIŲ ŠILELIS, ellės 10c
JONO KMITO EILĖS $1.50
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS 25c
PAVASARIO BALSAI. Maironio $1.00
TĖVYNĖS GARSAI, eilės 15c
TĖVYNĖS KELIAIS (Liūdo Giros ellės) 40c
LIETUVOS ISTORIJA 65c
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA 35c
40 ATVIRUKŲ Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai 40c
BAŽNYČIOS ISTORIJA 75c
LIETUVOS ISTORIJA 40c
A BRIEF LITHUANIAN GRAMMAR 35c

MUZIKA

J. STANEIK-LAUMENSKIENĖS

ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu 25c

J. TALLAT-KELPŠOS KŪRINIAI

GAILESČIO GIESMĖ 10c
KETURI SUKTINIAI 50c
NUPLASNOK 25c
OI, TU, LAKŠTINGALĖLE ir Vanagėlis tupėjo 15c
BALNOK, TARNE, ŽIRGĄ ir Gerkim, broliukai 15c

ANTANO BAČIULIO KŪRINIAI

KO VĖJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui 50c
ARTOJAS (Duetas) 75c

JUOZO ŽILEVIČIAUS KŪRINIAI

ČIA KRAŠTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas 30c
GIRTUOKLIO DAINA 40c
JAU PAVASARIS ATĖJO 25c
LAISVĖS DAINA 35c
NULIŪDIMO VALANDA 40c
ŠĖRIAU ŽIRGELĮ 75c
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS 25c
UBAGĖLIS 50c

STASIO ŠIMKAUS KŪRINIAI

KAREIVIŲ DAINA 40c
SUNKU MAN GYVENTI 35c

AL. KAČANAUSKO KŪRINIAI

SUDIEV LIETUVA 25c
SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui 20c
GERK, GERK, GIRTUOKLĖLI. Mezzo sopranui 30c
LIETUVIŲ IMNAS 25c
MYLIU TAVE 25c
O, KAIP MIELA ĮSGIRST 45c
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES 45c
TŲ MERGELIŲ DAINAVIMAS 25c

M. PETRAUSKO KŪRINIAI

GRAŽI GAMTA 50c
SKAMBANČIOS STYGOS 75c

JUOZO NAUJALIO

GIEMINĖLIS (bažn. chorams ir mokykloms).. 40c
MAN LIŪDNA. Mišriam chorui 30c
VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui 30c
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ? 50c

ALEKSANDRO ALEKSIO KŪRINIAI

Vienam Balsui prie Piano

GRAŽI ČIA GIRUŽĖ 50c
MEILE UŽDEGTA KRŪTINĖ 65c
O, PAŽVELKIM 50c
VISUOMET ŠIRDIS SURAKINTA 60c

Duetai

MOTERŲ SĄJUNGOS IMNAS 50c
GIESMĖ Į ŠVENTĄ KAZIMIERĄ 50c
GINKIM ŠALĮ LIETUVOS 50c
PIRMYN Į KOVĄ 50c
IŠAUS VASARĖLĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė 50c
KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, Žiūrau anksci rytų, Aš užgimiau Lietuvoj 50c
EIKŠ, MANO MERGELĖ, Aš sutikau žydelį, Kam anksci kelcis 50c
MIELS TĖVELI; Oi, skauda galvelę; Atsigėriau žalio vyno 50c
OI, DŽIUM-DŽIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernužėlis; Aš turėjau vištą 50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, Čiučiai-liūliai 50c

Mišriam Chorui

NE MARGI SAKALĖLIAI 30c
MEILĖ (Love). Solo [illegible], smuikai ir pianui Lietuvių ir anglų kalbose $1.00
PIEMENĖLIS, duetas 50c

P. SARPALIAUS KŪRINIAI

DUKRUŽĖLE 50c
VAKARAS 35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

KATAKIZMAS, kun. Kulikausko 30c
A-B-C 35c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis I 30c
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Dalis II 40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Kun. S. Draugelio 15c

ŽODYNAI.

J. NORKAUS. — Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis ..... .40
ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS žodynėlis .. .. .75

"GARSAS"
73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteirausit pas mus. Rašykit:

KURT H. SCHURIG & CO.
50 Broadway New York

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VARGONINKŲ SĄ-GOS VALDYBA

Kun. J. Simonaitis — Dvasios Vadas, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
A. Visminas — Pirmininkas, 57-38 64th St., Maspeth, N. Y.
P. Petraitis, — Vice-Pirmininkas, 147 Montgomery Street, Paterson, N. J.
Brolis J. Banys, M. I. C. Knygius, St. Mary's College, Thompson, Conn.
J. Brundza Raštininkas, 182 High St., Brooklyn, N. Y.
J. Stulgaitis — Iždininkas, 112 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVA MINI 100 METŲ

spaudos sukaktuves. Šia proga ir Amerikos lietuviai turi prisidėt sudaryti **"ŽIDINIUI"** jau devynt metai leidžiamam literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesiniam iliustruotam žurnalui kuklias sąlygas tarnauti Lietuvos kultūros reikalams. Jeigu per 1933 metus "Židinio" tiražas pasoktų ligi 5,000 prenumeratorių, tai administracija pasižada 1934 metams žurnalo prenumeratos kainą sumažinti per pusę ir padaryti ją prieinamą kiekvienam inteligentui, kuriam artimi savos kultūros reikalai.

Prenumeratos kaina: met. 45 lt. (Lietuvoje 35 lt.), pusm. 25 lt. Studentams ir mokslei viams: met. 30 lt., pusm. 15 lt. (Lietuvoje 25 lt.).

Adr. "ŽIDINYS," Kaunas, Laisvės Al. 3, Lithuania.

AMERIKOS LIETUVIAI MOKSLEIVIAI!

Jūs norite pamatyti tą kraštą, kur Jūsų tėveliai yra gimę ir augę. Jūs norite žinoti ką veikia ir kaip gyvena to krašto moksleiviai. Tai galite lengvai atsiekti išsirašydami moksleiviams skiriamus mėnesinius iliustruotus žurnalus: vyresnieji — **"Ateitį,"** o jaunesnieji — **"Ateities Spindulius.**

1933 metams šie žurnalai skiria ir dovanų:

"Ateities" pirmųjų keturių šimtų metinių apsimokėjusių pr-rių kas antras asmuo gaus nemokamai po 1 egz. **Putino** veikalo **"Valdovas,"** kurio kaina perkant yra 4 lt.

"At. Spindulių" pirmųjų keturių šimtų metinių apsimokėjusių pr-rių kas ketvirtas asmuo gaus veltui po komplektą (tris tomus) įdomaus **Karl May** veikalo **"Per Dykumą,"** kurs perkant kaštuoja 8 lt.

"Ateities" pr-tos kaina: moksleiviams met. 10 lt., pusm. 5 lt. (Lietuvoje: 6 lt.); nemoksleiviams met. 20 lt., pusm. 10 lt. (Lietuvoje 15 lt.).

"At. Spindulių" kaina: moksleiviams met. 6 lt., pusm. 3 lt. (Lietuvoje: 4 lt.); nemoksleiviams met. 10 lt., pusm. 5 lt. (Lietuvoje: 8 lt.)

Adr. abiejų žurnalų: Kaunas, Laisvės Al. 3, Lithuania.

Biznieriai, Skelbkitės "Garse"

BREMEN EUROPA
GREIČIAUSI GARLAIVIAI ANT VANDENS
7 DIENOS Į LIETUVĄ
Puikus geležinkeliu susisiekimas iš **Bremenhaven** į LIETUVĄ
Dėl informacijų kreipkitės:
57 Broadway, New York
NORTH GERMAN LOYD

Nebrangus Vaistas Apsaugojo Vyrui Darbą
"Mano vyras kankinosi su nepatekamu skausmu kojose ir jų ištinimu. Jis jau negalėjo dirbti. Daktarai patarė eiti į ligonine operacijai. Tuomet aš nutariau išbandyti Inkaro Pain-Expeller ir ištrynus sutinusias vietas tris kartus per dienas, tuojaus sutinimas pranyko ir mano vyras galėjo eiti darban. Pain-Expeller'is jį išgydė." A. S.
Manchester, Conn.
PAIN-EXPELLER

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

FRACKVILLE, PA.

Vaidino "Betliejaus Stainelę"

Gruodžio 28-tą, Vasaičio svetainėje, Apreiškimo Panelės Švč. parapijos vaikai sulošė dramą — vardu "Betliejaus Stainelė."

Šioji drama atvaizduoja prieš užgimimo Kristaus laikus, kada visa žydų tauta laukte laukė Mesijaus atėjimo ir tarp svetimtaučių kaž ko nepaprasto ivykstant pasauly. Taipgi parodo karaliaus Erodo rumus ir paties karaliaus susikrimtimą dėl paskalų žmonių tarpe apie išsipildymą Senojo Įstatymo pranašysčių — naujo karaliaus užgimimą. Klaidingai suprasdamas Šv. Rašto išaiškinimus ir manydamas, kad naujai gimusis Kūdikėlis turi užimti jojo karališką vietą, karalius Erodas išleidžia paliepimą išžudyti visus kūdikius iki trijų metų amžiaus. Įniršęs, išžudo ir savo mažą sūnelį. Galų gale Dievo angelas Erodą ispėja ir išmetinėja jojo blogą pasielgimą, taip kad velnias ji nusineša i pragarą.

Trečiame akte yra atvaizduojama Betliejaus Stainelė. Piemenėliai ir Trys Karaliai atsilankę, pagarbina naujai gimusį ir savo dovanėles suteikia. Užbaigime piemenėliai ir angelai, pasimainydami, gieda šventas giesmes.

Žmonės buvo patenkinti ir džiaugėsi matant savo vaikučius taip gražiai lošiant savo roles. Ypatingai pasižymėjo senukas Nazarius, kurio rolę lošė Juozas Mičiulis, karalius Erodos, kurio rolę lošė Albertas Poškevičius ir angelas — Elena Pilkoniūtė.

Šioje dramoje kiti veikiantieji asmenys buvo: Kareiviai: Kanas — Juozas Arlauskas, Japas — Albertas Žalionis; Trys Karaliai: Kasparas — Kazys Šidiškis, Melchioras — Vincas Kirilevičius, Baltazaras — Albertas Vaičiukynas; Mirtis — Juozas Juozulynas; Velnias — Viktoras Radzevičius; Piemens: Senukas Nazarius — Juozas Mičiulis, Juozas — Juozas Arlauskas, Jonas — Juozas Medelis, Judas — Albertas Žalonis, Baltrus — Juozas Juozulynas, Jokūbas — Leonardas Mališauskas, Motiejus — Pranas Juočys, kiti piemens — Juozas Drula, Kazys Kirilevičius.

Cigalio rolėj — Vikt. Radzevičius.

Padeklamavo eiles — "Kalėdos" — Leona Akelaitis.

Muziką prižiūrėjo J. Simonavičiūtė.

Sekančios mergaitės iš mažesniojo parapijos choro dalyvavo giedojime: Bertha Valūniūtė, Veronika Venickiūtė, Blanche Sislevičiūtė, Bertha Kareiviūtė, Aldona Akelaičiūtė, Elena Mineikiūtė, Theophilia Kunigoniūtė, Elena Bankiečiūtė, Leona Akelaičiūtė, Pranė Sislevičiūtė.

CLEVELAND, OHIO

ŽINIŲ ŽINELĖS

Gruodžio 12-tą, Lietuvių Svetainėj buvo Vyčių 25 kp. priešmetinis susirinkimas.

Pirmiausia buvo išklausyta įvairių komisijų raportai, iš kurių dauguma tapo priimti, o kiti palikti dėl sekančio susirinkimo — metinio, kuriame bus išduota ir kp. metinė atskaita.

Deja, šiame susirinkime buvo išrinkta ateinančių metų (1933) kp. naujas prezidiumas ir įvairios komisijos; taip pat ir nauji korespondentai, nes "Senelis," kuris buvo kp. oficialiu korespondentu per dešimt metų, rezignavo. Turėčiau ir galėčiau daugiau ką parašyti iš Vyčių S. D. kp. priešmetinio susirinkimo, bet nenorėdamas susidurti su naujais kuopos korespondentais, berašant apie tą patį dalyką, taigi visą kp. susirinkimo eigą plačiau aprašyti palieku gerb. naujiems koresp., kurių išrinko net keturis.

"Card Party"

Gruodžio 17 d., pas p. Adelę Jokubauskienę, liet. graborę, jos namuose buvo P-lės Švč. N. Pagalbos parapijos "card party." Gerb. graborė ne tik kad savo pirkčioje leido naujai parap. šį parengimėlį laikyti, bet ji dar visus aprūpino valgiais ir daug dovanų paaukojo.

Į šią "card party" buvo atsilankę arti šimto žmonių ir kiek teko girdėti visi buvo pilnai patenkinti. Šios parapijos klėbonas ir visi parapijiečiai taria p. A. Jakubauskienei širdingiausią lietuvišką ačiū už jos tokį palankumą ir gerą širdį dėl šios parapijos.

Radio

Dabartiniu laiku Clevelando liet. lietuviška radio programa perėjo į kitas rankas — Clevelando Liet. Biznierių Sąjungos, kurioje priklauso bemažko visi lietuviai biznieriai. Iki šiol buvo duodama kas sekmadienį penkiolika minutų, 9:00 ryte, o po Naujų Metų liet. radio programa užims pusę valandos — nuo 1:30 iki 2:00 po pietų.

Biznierių Sąjunga nutarė, kad artistai pirmiaus bus ištirti ar gali jie ten eiti ir dainuoti bei groti, ar ne. Gerb. biznierių tokis užsibriežimas labai yra pagirtinas. Dabar galima laukti ir turėti viltį, kad ateityje liet. radio programos bus geresnės ir tobulesnės. Programos bus perduotos iš WJAY. radio stoties. Skelbėju ("anauncer'iu") bus gerb. adv. P. Česnulis, jo padėjėju K. Karpavičius, "Dirvos" red.

Koncertas

Sausio 15 d., Liet. Svetainėj, gerb. muzikai Greičiai rengia 20 metų muzikos profesijoje darbuotės jubiliejinį koncertą, kuriame dalyvaus ne tik jubiliejantai, bet dauguma ir vietinių gabesnių muzikos mylėtojų ir iš kitų miestų. Teisybę pasakius, kiek man teko nugirsti, tai šio koncerto programa bus viena iš gražiausių ir žingeidžiausių. Įžanga irgi bus pagal šių laikų.

Žodis kitas apie šių muzikų nuopelnus mūsų clevelandiečių liet. tarpe. Muzikas Vincas Greičius daug yra padėjęs savo sveikatos, energijos, kantrybės ir darbo, kad visa tai nuodugniai norėtum aprašyti, kiek šie garbingi žmonės yra padėję darbo ir pinigų dėl muzikos, tai neužtektų vieno kito žodžio, bet lengvai būtų galima užpildyti visą laikraštį. Tik prisiminkime sau štai ką, jog gerb. V. Greičius buvo pirmutinis Clevelande muzikas, kurio pastangomis suorganizuotas lietuviškas koras, ir jam teko mokyti tas gražiąsias liet. dainas. Ir po jo šio pirmojo darbo liet. korai pradėjo dygti Clevelande, kaip grybai po lietaus.

Neėmė ilgo laiko po pirmojo koro suorganizavimo, kaip jau Clevelando lietuviai galėjo gerėtis lietuvišku jaunimu ir jo dainavimu. Lietuviškos dainos jau buvo girdimos ne iš vieno koro, bet, berods, apie keturių ar penkių ir visi buvo arti šimto dainininkų. Ir nuo to savo kolumbiško dainos darbo, kuris buvo pradėtas gerb. Greičiaus, clevelandiečių tarpe, ir po šiai dienai mes jį matome čia besidarbuojantį muzikos dirvoje. Gerb. Greičių galime drąsiai vadinti ne tik muziku, bet tikru kompozitorium, nes jo sukurtos dainos jau nekartą praskambėjo liet. scenoje.

Muzikai Greičiai turi išauginę gražią šeimyną iš dviejų sūnelių ir dviejų dukrelių, kurie irgi visi yra pakilę aukštai muzikoje. Anaiptol, negalima pamiršti ir ponios S. Greičienės, kaipo dainininkės, kurios dainavimu ne tik clevelandiečiai liet. gerėjosi ir gėrisi, bet ir kitų kolonijų. Ir galima sakyti, kad pastarieji muzikai visuomet mums veltui patarnauja, taigi dabar mums visiems Clevelando liet. reikėtų nors kartą parodyti šiems žmonėms savo gera širdi — atsilankyti į jų rengiamąjį koncertą, o jie pamatę mūsų palankumą da su mumis daugiau pasiris dirbti iš vien. *Senelis*

PHILADELPHIA, PA.

Šv. Kazimiero parapijos choristai ir Sodalietės rengiasi sausio 8-tą 1933 metais vėl pastatyti labai juokingą ir sekmingą Seirijų Juozo komediją "Cingu Lingu." Visi artistai bus tie patys, kaip ir pirmuose vaidinimuose.

Pelnas eis pataisymui estrados ir sceneriją. Įžanga tik 25 centai.

Mirė Skolastika Bulskienė

Praeitą savaitę mirė Skolastika Bulskienė, gyvenus West Philadelphijoje. Paskutinį bažnytinį patarnavimą aprūpino Saldžiausios Širdies parapijos kunigai. Graborius buvo Jos. Kavaliauskas. Didžiausiame nuliūdime pasilieka velionės vyras, vaikai ir giminės. Amžiną atilsį suteik jai, Viešpatie!

Ištiko nelaimė

Kelios dienos atgal Martynas Žemaitaitis savo namuose, 158 Watkins St., puolė laiptais nuo antro aukšto ir sunkiai susižeidė. Dabar jau antra savaitė guli Pennsylvanijos ligoninėj. Tarp kitų, choristai teikia jam savo užuojautą ir velija jam sekmingai ir greitai atgauti sveikatą.

Taipgi sunkiai serga Vincas Cibulskis, 1310 Hancock St., kaip ir p. Jos. Kavaliausko graboriaus sūnus Juozapas. Daug kraujo netekęs, manoma daryti jam kraujo perpylimas.

Jaunuolė

CLEVELAND, OHIO

Kalėdų giesmės per radio

Kalėdų ryte, 9 valandą, buvo girdima lietuvių programa per radio WJAY. Pildė dainininkė Stasė Greičienė, kuri giedojo Kalėdų giesmes, būtent: "Sveikas Jėzau Mažiausis," "Gul Šiandieną" ir "Tyliąją Naktį." Jos sūnus Vincas griežė smuika obligato. Regina Greičiūtė lydėjo pianu (taip buvo paaiškinta per radio). Taipgi Aponaičio orkestras grojo linksmus šokius.

Nuo Naujų Metų lietuvių programas žada paailginti iki pusės valandos.

Koncertas

Vinco Greičiaus 20 metų meniškos ir lietuviškos darbuotės paminėjimui koncerto eiga eina sparčiai. Programoje dalyvaus vietos įžymesni dainininkai, kaip tai: J. Šeštokas, S. Kučinskaitė, E. Grigaitė, J. Krasnickas, J. Kajackas, Stasė Greičienė.

Gros smuika p. Greičių pagarsėjęs sūnus Vincas. Dainuos vyrų kvartetas. Taipgi trumpai kalbės Žiuris (chemijos inžinierius). Rengėjai rengia po koncertui pp. Greičiams ir koncerto dalyviams vakarienę. Šokiams gros Luizos orkestras.

Vienas iš rengėjų

AKRON, OHIO

Giedojo per radio

Per šv. Kalėdas lietuvių jaunuolių draugiško klūbo koras 4:45 po pietų labai gražiai šugiedojo Kalėdų giesmes per radio iš WSW. stoties. Puikiausios giesmės buvo: "Tyliąją naktį," "Sveikas, Jezau gimusis," "Gul šiandiena" ir viena pasauliniė daina "Plaukia Nemunelis."

Vargas, kad ne visi žinojo, nes nebuvo laiko paskelbti. Taigi koras vėl atkartos savo programą sausio 22, 7:45 p. p., iš stoties WADC, Akron. Kas norite pasiklausyt, neužmirškit dienos ir valandos.

J. Sebestinas

SO. BOSTON, MASS.

Dr-jų valdybos

Kaip visur, taip ir Bostone gruodžio mėnesi visos draugijos ir kuopos renka valdybas dėl atinančio metu. Būtent Šv. Petro ir Povilo dr-ja išrinko: pirm. J. Širka, vice pirm. — P. Kiauris, prot. rašt. — A. P. Neviera, fin. rašt. — J. Guzevičius, žd. — . Maciejunas; direktoriai — J. Pranaitis, V. Federavičius, J. Adomavičius, J. Klimas; tvarkos žiūrėtojas — P. Geležinis.

Šv. Jono Evangelisto dr-ja: pirm. — J. L. Petrauskas, vice pirm. — V. Medonis, prot. rašt. — J. Glineckis, fin. rašt. — M. Šeikis, iždi. — A. Naudžiūnas; direktoriai — P. Tuleikis, Pr. Tamošiūnas, Pet. Tamošiūnas, O. Siaurienė, V. Valatka, A. Zaleckas, V. Zaleckas, tvarkos žiūrėtojas — J. Zaikis.

D. L. K. Kęstučio dr-ja: pirm. — A. Maciejūnas, vice pirm. — K. Urbonas, prot. rašt. — S. Budrevičius, fin. rašt. — K. Paulauskas, iždi. — A. Zaleckas; direktoriai — J. Bižokas, J. Žilinskas, V. Zaleckas, Kracinskas, Vasiliauskas, Zavackas, S. Balukonis; tvarkos žiūrėtojas — K. Mikelionis.

Lietuvos Dukterų dr-ja: pirm. — E. Marksienė, vice-pirm. — O. Siaurienė, prot. rašt. — B. Ciūnienė, fin. rašt. — M. Morkūnaitė; iždi. — O. Staniuliūtė, iždo glob. — E. Janušonienė; direktorės: F. Zaletskienė, O. Jankienė, E. Mikulskienė, B. Bagdonienė, J. Račkauskienė, M. Matjoškienė; tvarkos žiūrėtoja — O. Mizgirdienė.

Saldžiausios Jėzaus Širdies L. R. K. dr-ja: pirm. — V. T. Savickas; vice pirm. — A. Naudžiūnas, prot. rašt. — V. Tamoliūnas, fin. rašt. — D. Lingevičius, iždi. — P. Kleponis; direktoriai — Gudelienė, Rupšienė, S. Kavolius, A. Navickas, P. Pečiulis, M. Gaputis, K. Marcinkevičius; tvarkos žiūrėtojas — J. Lesčinskas.

Šv. Kazimiero R. K. dr-ja: pirm. — J. Grubinskas, vice pirm. — J. Markeliónis, prot. rašt. — V. Paplauskas, fin. rašt. — M. Šeikis, iždi. — V. Balutis; direktoriai — J. Petrauskas, K. Budreckas, P. Šarkiūnas, J. Pranaitis, P. Tuleikis.

L. Vyčių 17-ta Algirdo kuopa: pirm. — D. J. Averka, vice pirm. — F. Karlonaitė, prot. rašt. — S. Šijefkaitė, fin. rašt. — G. Zovytė, iždi. — S. Griganavičius, iždi. globėjai — J. Casper ir E. Valiackas; tvarkos žiūrėtojas — P. Bukota.

Šv. Kazimiero Susiv. Liet. dr-ja: pirm. — J. Palaima, vice pirm. — J. Guzevičius, prot. rašt. — V. Tamoliūnas, fin. rašt. — S. Mockus, iždi. — M. Mockapetris; direktoriai — M. Šeikis, J. Glineckis, J. L. Petrauskas, V. T. Savickas, A. Zaleckas, A. Naudžiūnas ir V. Gegužis; tvarkos žiūrėtojas — V. Federavičius.

Boston'e randasi ir daugiau draugijų, bet sužinojau tik tas, kurias galėjau sužinoti. Prie šių draugijų priklauso apie 3,000 lietuvių — vyrų ir moterų. Tik, deja, prie pašalpinių draugijų jaunimo mažai rašosi.

Pelėda

MAHANOY CITY, PA.

Mūsų naujienos

Poni Marijona Zablockienė, viena iš senesniųjų šv. Juozapo parapijos narių, ilgam atminimui savo mirusio vyro a. a. Juozapo, kuris mirė gegužės 9-tą, 1927 m. ir savo sūnaus a. a. kunigo Juozapo, kuris mirė 8-ta sausio, 1922 m., šv. Juozapo bažnyčiai įtaisė naują labai gražų auksinį arnotą iš Lyons, Prancūzijos partraukta kuris pirmą kartą bažnyčioje buvo vartojamas Kalėdų šventėje. Kadangi josios a. a. sūnus buvo kunigas ir geras pamokslininkas, tad taip pat bažnyčiai įtaisė ir puikią auksinę stulą pamokslams sakyti. Už tas taip gausias ir gražias dovanas bažnyčiai, Kalėdų šventėje, p. Marijonai Zablackienei dėkojo klebonas kun. P. Česna ir jo vikaras, ir kartu visi geri šv. Juozapo parapijos nariai reiškia didelį ir širdingą ačiū.

Kalėdų šventėje vaikai, kurie tarnauja prie šv. Mišių, o jų yra 24 tarnautojai, taip pat pasirėdė su naujomis mėlynos spalvos suknelėmis, naujomis kamžomis ir su naujomis palerinomis. Labai gražų ir malonų įspūdį darė tąji auka šv. Juozapo bažnyčiai, šv. Ražančiaus draugijos narių dovana, kuri dr-ja visuomet gausiai aukoja bažnyčiai ir širdingai ją remia. Parapijos kunigai ir nariai išreiškė didelį dėkingumą šv. Ražančiaus draugijai.

Pirmadienį, gruodžio 26-tą, parapijos salėje įvyko Kalėdų programėlė, kurią išpildė šv. Juozapo par. mokyklos mokiniai. Vaikučius gražiai išmokino ir puikiai išlavino seserys Pranciškietės. Žmonių prisirinko pilna salė. Programėlė visiems atsilankiusiems labai patiko, kad net publika eidama iš salės teiravosi, kuomet kitas šv. Juozapo par. mokyklos teatras įvyks. Garbė už tai priklauso mokyklos mokytojoms seserims Pranciškietėms ir taip pat geriems tėveliams, kurie leidžia savo vaikelius į parapijos katalikišką mokyklą.

Raporteris

NEWARK, N. J.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrininkams New Jersey valst.

Šiuomi pranešu Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrininkams, gyvenantiems New Jersey valstijoje, kad L. A. B-vės reikalais šios valstijos šėrininkų susirinkimas įvyks sausio 8-tą dieną, šių metų, 2-rą val. po pietų, Lietuvių šv. Jurgio dr-jos salėj 180-2 New York Ave., Newarke. Bus galima išpildyti pakaitus (proxies) L. A. B-vės visų šėrininkų suvažiavimas (seimas) įvyksta sausio mėn. 10-tą dieną New Yorke. Laikas trumpas, o da daugelis šėrininkų neatsiliepė į prašymus išpildyti reikalingas pavadas, o yaptingai tie, kurie negalės dalyvauti suvažiavime.

Po viršminėto L. A. B-vės šėrininkų susirinkimo yra prašomi Lietuvos Žemės Banko šėrininkai pasitarimui.

Lietuvos Atštatymo B-vės New Jersey Atstovybė
A. S. Trečiokas, Pirmininkas
J. Sereika, Sekretorius.

NAUJI RAŠTAI

(Atsiųsti paminėti)

"ŽIDINYS," literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesinis žurnalas. Nr. 11, 1932 m. lapkričio mėn. Kaunas.

"ATEITIS," mėnesinis moksleivių žurnalas. Nr. 11, 1932 m. lapkričio mėn. Kaunas.

"TRUMPAS KATEKIZMAS," vaikelis pradžios mokykloms ir pirmai vaikų išpažinčiai. Parengė kun. J. P. Koncius, S. T. D. 15-tas 1932 m.

"SODALIEČIŲ VADOVĖLIS," parengė kun. J. B. Koncius, S. T. D. Šv. Kazimiero Seserų leidinys. 1932 m.

"STUDENTŲ ŽODIS," Amerikos Lietuvių katalikų studentų organizacijos žurnalas. Nr. 1. 1933 m. sausio mėn.

SUTRUMPINTA KELIONĖ Į LIETUVĄ

Tulas laikas atgal North German Lloyd linija laike pietų vaišino iš įvylikos asmenų būrelį lietuvių agentų, kurie yra nariais Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos. Pietūs įvyko laive COLUMBUS. Tarp dalyvių buvo ir šios sąjungos prezidentas p. J. Ambraziejus, sekretorius p. E. Rudnikas ir iždin. p. Trečiokas. North German Lloyd liniją reprezentavo Agentūrų departamento manadžeris p. Pieper ir lietuvių departamento vedėjas p. Podlesski.

Ponas Ambraziejus pasakė kalbą šgirdamas Lloyd linijos patarnavimą, taip pat p. Rudnikas ir kiti nariai gyrė puikų patarnavimą ir šios linijos teikiamą agentams kooperaciją.

Laike šių pietų Lloyd linijos reprezentantai painformavo sąjungos narius, kad p. Podlesski (vedėjas lietuvių departamento) bus siunčiamas į Europą, kad pagreitinus pervežimą lietuvių pasažierių. Taigi p. Podlesski, kuris kelios dienos atgal sugrįžo iš Europos, raportavo, kad lietuviai keleiviai keliaujanti North German Lloyd greičiausiais garlaiviais BREMEN ir EUROPA bus sutikti linijos atstovų lietuvių Bremene ir tuojau bus išsiųsti ekspresiniu traukiniu į Berliną, iš kur jie gaus parankų tiesioginiu traukiniu susisiekimą į Kauną ir Klaipėdą. Sulig šios kelionės tvarkos, lietuviai keleiviai pasieks savo namus tėvynėje į savaitę laiko nuo išvykimo iš New Yorko uosto.

Nereikalinga nė sakyti, kad patarnavimas garlaiviuose BREMEN ir EUROPA, kaip lygiai ir kituose šios linijos garlaiviuose, yra kuo puikiausias ir kas tik keliauja per jūras šios linijos aptarnavimu, kiekvienas sudaro sau tokią kelionę, kurią su malonumu galės prisiminti visą savo gyvenimą.

PRIIMK KALĖDINES DOVANAS NUO "AMERIKOS LIETUVIO"

Kas dabar užsirašys "Amerikos Lietuvį" metams ir prisiųs $2., tas gaus LAIKRAŠTĮ ir DOVANAI $2.40 vertės ISTORIJĄ ŽYMIAUSIŲ EUROPOS TAUTŲ KARIAVUSIŲ SENOVĖJE ir PASAULINĖJ KARĖJ su LIETUVOS KARIUOMENĖS PRIEDU, su ŽEMĖLAPIU, 193 dubultavi puslapiai—pavieniai su priedu, 456 puslapiai, 134 paveikslai.

Apie tos knygos vertę daug čia nekalbėsim, tik trumpai pažymėsim, kad iš joje aprašytų kariškų baisinybių daug nepaprastų įspudžių įgysit, daug nežinomų dalykų patirsit. Vien tos knygos padarymas lėšavo virš $2,000.00. Bet norėdami "Amerikos Lietuvį" išplatint, atiduosim ją UŽ DYKĄ.

Tačiau jei kas tos knygos nenorėtų, o norėtų laikraštį — reikia prisiųst tik $1.50 ir Amerikos Lietuvis bus siuntinėjamas per ištisus metus. O prie to dar duosim KALĖDINIŲ DOVANŲ SIENINĮ KALENDORIŲ 1933 METAMS, su LIETUVIŠKAIS MĖNESIAIS IR ŠVENTĖMIS. Kalendorius labai gražus, papuoštas BIRUTĖS PAVEIKSLU. Pasiskubinkit.

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

LIETUVOS ŽINIOS

VOKIETIJA LIETUVOJ PIRKSIANTI DAUG MIŠKO

Žemės ūkio ministerija buvo sušaukusi urėdų suvažiavimą dėl miško eksploatacijos. Valstybės iždui palengvinti norima pardu[illegible] pagaminti popiermalkių. [illegible] pagaminti 300,000 erdmetrių. Tą medžiagą norinti pirkti Vokietija, nes ten didelis trūkumas popiermalkių.

PER 10 MĖN. PARDUOTA DEGTINĖS LIETUVOJ

Per 10 mėnesių parduota degtinės: 1932 m. 40% — 3,303,370 litr., 95% — 149,285 litr. už 26,-111,842 litų; 1931 m. 40% — 4,-178,301 litr., 95% — 193,279 litr. už 34,217,512 litų.

Tuo būdu šiais metais per 10 mėn. išgerta mažiau negu pernai 40% 874,931 litr., 95% 18,-994 litr. ir pragerta mažiau negu pernai 8,105,670 litų.

Visoj Lietuvoj yra 28,154 valdininkai, kurių virš 7,000 gyvena Kaune. Visiems valdininkams išmokama per metus apie 102 milijonus litų.

ŽIAURI ŽMOGŽUDYSTĖ RYTPRŪSIUOS

Romeikių kaime, Stalupėnų apskr., įvyko žiauri žmogžudystė. Keli ginkluoti banditai revolverio šūviais nukovė 80 metų amžiaus ūkininką Kuchą, jo žmoną ir dukterį, kuri šėrė tvarte karves. Visą namą banditai iškratė, ieškodami pinigų.

Įtariamas tuojau krito ant darbininko Karolio Vistarto, kuris dirbo gretimame ūkỹ. Buvo spėjama, kad Vistartas mėgins per Lietuvą pabėgti į Sov. Rusiją, iš kur jis yra kilęs.

Vokietijos policija kreipėsi į Lietuvos kriminalinę policiją, prašydama imtis žygių piktadariui sugauti. Lietuvos policija Vistartą suėmė Tauragėje ir perduos jį Vokietijai.

Tardant paaiškėjo, kad Vistartas yra gimęs Jekaterinoslave, Rusijoj, ir paskutinius 4 metus dirbo Rytprūsiuos. Įvykdęs savo kruviną darbą, jis pabėgo į Lietuvą. Perėjęs sieną, iš Kybartų Vistartas nuvažiavo autobusu į Vilkaviškį, o iš ten traukiniu į Tauragę, kur ir buvo suimtas.

NUSKENDO KETURI VAIKAI

Karališkių dvare, ties Klaipėda, nuskendo pelkėje dvaro darbininko Paliauskio du vaikai ir mergaitė ir kito darbininko vienas vaikas. Tėvams išėjus į bažnyčią, vaikai išėjo čiuožti ant netoli esančios pelkės. Ledas buvo dar labai plonas ir įlūžo. Iš šešių ou[illegible]sių vaikų keturi nuskendo.

Sugrįžęs iš bažnyčios ir sužinojęs apie nelaimę, Paliauskis puolė į pelkę ieškoti savo vaikų ir vos pats nenuskendo. Subėgę žmonės jį išgelbėjo.

PO TRAUKINIU PER LIETUVĄ

Trys Latvijos nepilnamečiai vyrukai, nutarė keliauti po platųjį pasaulį — ieškoti "laimės." Jie po greitojo tarptautinio traukinio 2 nr. vienu vagonu palindę, pervažiavo per Latvijos—Lietuvos sieną ir nuvyko net iki Virbalio stoties, bet čia jie buvo pastebėti ir iš po vagono iškrapštyti. Gruodžio 13 d. buvo atgabenti į Šiaulius ir čia nubausti po 5 paras arešto už nelegalų sienos perėjimą, o atlikę bausmę, bus išsiųsti į Latviją.

Vidaus reikalų ministerijoj baigiama ruošti privalomo įsakymo projektas, kuriuo bus suvienodinta gyvulių globa nuo bereikalingo žmonių kankinimo.

Į Kauną atvežtas taisyti paties ukin. Vac. Tomkevičiaus nuo Papilės miestelio (Šiaulių) padarytas vienvietis lėktuvas. Visas darbas [illegible]ktas Lietuvoj Kaštavės per 4,000 litų.

Kauno pradžios 43 mokyklas su 164 komplektais lanko viso 7,672 vaikai: lietuvių 62,33%; žydų 22,85%; lenkų 5,34%; vokiečių 5,48% ir rusų 4%.

Lietuvoj dabar gyvena 14,074 svetimšaliai. Vidaus reikalų ministerija paruošė naują darbo leidimo ne Lietuvos piliečiams įstatymo sumanymą. Bus imama po 4 lt. už leidimus.

Apytikriu apskaičiavimu, Klaipėdos miestas šiuo metu turi a[illegible]ie 43,000 gyventojų. Visas miestas su priemiesčiais užima 3,088 hektarų plotą.

Klaipėdos prisiekusiųjų teismas nuteisė kaleti iki gyvos galvos Henriką Neumanną, kuris nužudė ir apiplėšė 84 metų senutę Misiulienę.

Ties Kintais, Kuršių mariose, nuskendo du kontrabandininkai. Kitas kontrabandininkas iš Tilžės nuskendo, bėsikeldamas per Nemuną į vokiečių pusę.

Sausio mėn. 21 d. per Lietuvą plentu Joniškis—Šiauliai—Tauragė eis tarptautinės automobilių lenktynės, kuriose dalyvaus apie 60 automobilių.

KARO PASKOLOS

Su dramatišku greitumu karo paskolų klausimas vėl užima svarbiausią vietą politiškame gyvenime, kuomet Anglija ir Prancūzija, didžiausi skolininkai, [illegible]ristai prašymus pertraukti mokesčius, kuriuos turėjo užmokėti gruodžio mėnesį, kol besitęsiančios konferencijos nuspręs bilnai paskolų struktūros permainą. Belgija ir Čekoslovakija sekė anas dvi šalis siųsdamos panašius prašymus.

Prezidentas Hooveris ir naujai išrinktasis prezidentas F. D. Rooseveltas jau bandė išrišti šią problemą. Kad nors šiuos visus prašymus dėl atidėjimo mokesčių nepriėmė, vistiek prezidentas Hooveris atidarė duris dėl tolesniu derybų, ir palankiai žiūri į planą, kuris duotų teisę Kongresui įsteigti komisiją paskolinti mintimis su skolininkais. Rooseveltas pilnai sutinka su dabartiniu egzistuojančiu pasielgimu kas link svetimų paskolų, be vieno punkto. Jis nemato naudos įsteigti specialę komisiją vesti tolesnes tarybas.

Karo paskolos bus viena iš rimčiausių ir svarbiausių problemų ateinančiam Kongresui. Visi pasaulio laikraščiai, ne tik patys žmonės, neišpasakytai interesuojasi šiuo klausimu.

Koki yra šio klausimo pagrindiniai faktai?

Koki argumentai pasiūlyti prieš ir už permainą arba panaikinimą tarptautiškų skolų?

Gal sekantis straipsnis truputį nustatys visą klausimą.

Pasaulinis karas reikalavo mobilizavimo net 42,000,000 kareivių. Tas liečia tik alijantus. Milžiniškos pastangos ir turtas buvo reikalingi aprengti, apginkluoti ir išmaitinti tas armijas per ilgus baisius karo metus.

Vasario mėn., 1917 m. Jung. Valstybės prisidėjo prie karo, prie alijantų. Nuo tos dienos iki taikos, Jung. Valstybių valdžia paskolino alijantams net 7.077,000,000 dolerių.

Kuomet taika paskelbta nugalėti ir pergalėtojai buvo pilnai nuveikti. Iš 65,000,000 mobilizuotų vyrų, 8,538,000 buvo užmuštų ir suvirš 21,000,000 sužeistų. Taikos laiku industrijos beveik sustojo, ir rekonstrukcijos darbas reikalavo tokių turtų, kokių Europa neturėjo. Alijantai ir vėliaus jų apgalėti priešai prašė naujų paskolų nuo Amerikos ir $3,261,000,000 jiems paskolinta. Tokiu būdu iš viso ivairioms šalims paskolinta $10,-388,000,000. Didžioji Britanija pasiskolino net $4,277,000,000, Prancūzija $3,405,000,000 ir Italija $1,648,000,000. Tos šalys pasiskolino net 90% visų pinigų. Septyniolika kitų šalių prieš ir po paliaubų pasiskolino likusią sumą, tarp jų Rusija $193,-000,000, Lietuva $5,000,000 ir Vengrija $1,600,000.

1922 m. Kongresas įsteigė Pasaulinio Karo Svetimų Paskolų Komisiją (World War Foreign Debt Commission), pilnai apsvarstyti klausimą ir sužinoti, ar tautos gali pradėti atmokėti savo skolas ir kokiu būdu. Per kelius metus tos derybos tęsėsi. Galų gale, nutarta paskolas užmokėti bėgyje 62 metų. Nuošimtis dėl pinigų mainėsi. Didžiosios Britanijos rata buvo 3.3%, kas reiškia, kad po 62 metų Jung. Valstybėms bus užmokėta iš viso $11,105,000,000 dėl paskolintų $4,600,000,000. Prancūzijos rata buvo 1.6% ir Italijos tik 0.4%. Iš viso tautos sutiko užmokėti $22,188,000,000, arba du doleriu sugrąžinti dėl kiekvieno paskolinto dolerio.

Kiek iš viso įvairios valdžios užmokėjo? Pasirodo, kad jos galėjo užmokėti tik nuošimčius (interest) ir nebandyta sumažinti pačią skolą. Iš viso, tos šalys užmokėjo Jung. Valstybėms $2,628,000,000, iš kurių pinigų vien tik Anglija užmokėjo $1,-912,000,000.

FLIS.

SKAITYTOJŲ BALSAI

PAVARDŽIŲ MAINYMAS

"Garso" Nr. 25 J. N. raše: "Esama priežasčių dėl kurių žmonės pakeičia savo pavardes. Įstatėjo Lietuvos didžiūnai iškraipe savo pavardes, juos stengėsi sekti ir liaudis. Jeigu pavardė skamba svetimtautiškai, reiškia esi ponas. Senovėje tai daryta neva "iš unaro," bet iš kvailumo. Ir taip atsirado visoki Jauskiai, Savičiai ir tt."

Sulig J. N. nuomonės, Biškauskis, Pliauskis, Ragauskas, Driskauskas, Druskauskas, Vitkauskas, Vičauskas, Vičiauskis, sud. Žilavitas, Žilavitis, Žilaviečas, Žilavičis, Aglinskas, Balanskas, ir d. k. reiškia poniškas arba slaviškas.

J. N. raše: "Mulevičius savo pavardę permainė į Molį, Bulevičius į Balį." Mano nuomone, Mulevičiui ir Bulevičiui nebuvo reikalo mainyti keras, reikėjo pridėti vieną iš tų užbaigą, Mulnis, Mulgis, Bulbis, ar k.

Toliau J. N. raše: "Pavyzdžiui, Paršaitis pakeitė pavardę į Gabrys, Lašinskas į Lašius." Nesuprantama, kam ta operacija buvo arba yra reikalinga? Paršaičiui, kaip ir kitiems, nebuvo reikalo mainyti savo pavardę, tik reikėjo įrašyti raidę a po r ir būtų Paršaitis.

Toliau J. N. raše: "Jeigu šiandie žmogus inteligentas gražina savo pavardę, tai jos nemaino ir taip Vasiliauskas pasidarė Vasiu, Koncevičius Koneiu, taip pat ir kiti."

Toliau: "Am. gyventiems dažnai tenka susidurti su daugelio saksais, jie negali lietuviškai pavardes parašyti, jeigu jiems nebus susilabuota, todėl suprantama, kad lietuviams turintiems ilgas pavardes reikia jas pakeisti arba sutrumpinti." Labai gerai. Bet kodėl kitiems, gyvenantiems Amerikoje, nėra reikalo trumpinti savo pavardes, jog ir jie, vieni būdami komisijonieriais, kiti teisėjais ir advokatais, susiduria su anglosaksais. Spaudoj dažnai figuruoja Bittenbender, Druckenmiller, Leibensferger, Christopherson ir daug kitų ilgų pavardžių. Kodėl jiems, 12, 13 ir 14 raidžių pavardės neilgos? O kai kuriems lietuviams nuo 9 lig 12 raidžių pavardės per ilgos. Kodėl jie nepaiso, ar anglosaksai gali jų pavardes parašyti ir susilabuoti ar negali? Kodėl jie savo tėvų pavardes netrumpina ir nemaino?.. Gerbamieji, eikite ten, kur bakūžės, pirkės ir grindžios, stogai samanoti; ten, kur "zolabas" spaliais apklotas; tų žmonių tarmės žodyne, su visokiais kerais ir susegomis, rasite vardų ir pavardžių didelę virtinę. Rašas, Račis, Yčas, Dvičas, Dvičis, Vičas, Vitis, Vičas, Vičis ir daug kitų.

Labai verti peikimo tie, kurie iš trumpų p. Česnas, Česnis daro ilgas Česnauskas (Česnavičia), Česnavičas ir tt.; taip pat verti peikimo ir tie, kurie iš ilgų padaro trumpas: "Česnius" ir tt. J. N. teisingai papeikė klaidas senovės įstatėjusių kai kurių Lietuvos didžiūnų, tikta galu, kad neįžiūrėjo kitų dabar daromas klaidas, nereikalingai trumpinant ir mainant tikrai lietuviškus vardus ir pavardes; neįžiūrėjo jog dabartinėje lietuvių spaudoje kai kurie teisingo patrijotizmo puikybės apimti iškraipo liet. vardus, pavardes ir kai kurių žodžių reikšmę. Pav. Matausas, bet Tadausas, ne Juozas, bet Juozas ir k. Kodėl gi netrumpina svetimųjų vardus? Jie paliekami po senovei; ne Matas, bet Matausas, ne Tadas, bet Tadausas, ne Juozas, bet Juozas, ne Cipras (ne Kipras), bet Cipijonas, ne Juras, bet Jurgis, ne Mikas, bet Mykolas, ne Elze, bet Elzbieta, ne Izas (ne Izaijas), bet Izaijošis, ne Moizė, bet Maižiejus ir tt. visi kiti. Kadangi lietuvių istoriški vardai ir pavardės senovės lietuviams buvo geri su užbaiga -ausas, -iausas, -iausis, -ošis, -iušis; kausas, kiausas, kiausis, Kriošis, Nekriošis, Keidošis, Karvošis, Noruši[illegible], Lepliušis, Moliušis, Veliušis ir tt., tai ir mums su tokiomis pat užbaigomis vardai ir pavardės privalo būti geros.

Kaip senovėje kai kurie lietuviai "iš unaro" iškraipė savo pavardes, taip dabar kai kurie liet. spaudos gamintojai iškreipė ir iškraipo iš tokio pat "unaro," kaip J. N. savo str. teisingai pareiškė. Lietuvių liaudy neprigijo kun. M. Daukšio nukalti naujadarai ir visokios rūšies provincijalizmai; neprigis ir šių dienų kai kurių liet. sp. gamintojų naujadarai. Bet visa liaudis smerkia aukščiau minėtus blogumus, o be liaudies nesitikėk laimėti nei politikoje, nei literatūroje. Ateity už tas klaidas reikės rausti ir labai gailėtis... Dabartiniai lietuvių spaudos gamintojai tiktai tuo yra lamingi, kad liaudies žmonės negali gauti vietos laikrašty išreikšti savo ir daugumos liaudies pažiūras liet. rašybinės kalbos reikale (nejaugi. Redak.), kokių spaudos gaminių reikalauja nuo gamintojų; būtent: daugumos lietuvių aiškiai suprantamų, vienodai rašomų.

Jeigu kas tašytų apie šio raštelio kokius nors blogumus, prašau gerbiamų rašytojų nesislėpti už slapyvardžio, arba už literų, o parašyti pilną savo vardę pavardę. Pasislėpusiems neatsakinėsiu. Už lietuvišką kalbą Amerikoje į kalėjimą nekemša, tai ko gi slapstytis?..

Angliakasis **Ant. Banaitis.**

P. S. Prašau gerbiamų spaudos gamintojų paaiškinti lietuvių visuomenei, kaip galima mokėti 20 litų rugių karčiui, kuris neturi gyvybės, negali imti mokesties? 2. Prašau paaiškinti, kokiu būdu brolelis gavosi į žirgo vidurius ir kaip galėjo žirgo viduriuose sėdėti? ("Žirge sėdėjo," reiškia viduriuose sėdėjo). **A. B.**

ATSIŠAUKIMAS

į Brolius Amerikiečius

Jo Ekscelencija Kaišedorių vyskupas Kukta, nuo Visų Šventų paskyrė mane į Bijutiškio parapiją (Utenos aps.) už kleboną. Atvažiavęs į Bijutiškį radau bažnyčią tik ką pastatytą, bet da vidaus darbai nebaigti, kuriuos dabar baigia, reiškia bažnyčios statymo darba da tebeina. Neužilgo visi darbai bus baigti ir bažnyčia bus gatava, bet tik tuščios plikos sienos, langai ir durys uždarytos, nei altorių nei vargonų, jau nekalbant apie kitus reikalingus bažnyčioje daiktus. Dabar meistrai tuojaus daigs darbus, bet ir jiems nėra iš ko užbaigti mokėti, nes dabartinis krizis į visus labai atsiliepė.

Bijutiškis senais laikais buvusi Dubingių parapijos filija. Lenkmety 1865 m. rusų caro valdžia Bijutiškio filiją panaikino, bažnytėlę nugriovė ir pastatė cerkvelę, kuri išstovėjo iki 1926 m. Tik 1926 J. E. vyskupas Kukta iš buvusios Bijutiškio filijos padarė parapiją, iš cerkvelės padarė laikiną bažnytėlę. 1929 m. nugriauta cerkvelė ir padėtas pamatas naujai bažnyčiai. Dabar vietoje cerkvelės stovi nauja graži medinė bažnyčia.

Bijutiškio parapija, ypač tas Vilnijos krašto kampas, iš senų laikų yra labai sulenkintas, taigi dabar yra dedamos visos pastangos, kad kaip greičiaus jį sulietuvinti. Dabar kaip tik sykis broliams amerikiečiams reikėtų prisidėti savo centais ne vien bažnyčioje ką nors įtaisyti, bet ir jų lietuvišką nupolusią dvasią pakelti.

Dabar maždaug išdėstęs parapijos istoriją ir stovį, nuoširdžiai prašau jumis broliai ir seserys. Iš kurių daugumą pažinau ir jūsų tarpe darbavaus būdamas Amerikoje, paaukoti nors po keletą centų dėl Bijutiškio neturtingos bažnyčios, nors altorius įtaisyti. Arba gal atsirastų keletas geraširdžių, kurie kelis dolerius sidėję galėtų įtaisyti šoninius altorius, nes dabar Lietuvoje šoninius altorius ir apygražis galima įtaisyti už 150 dol., taigi keli asmenys susidėję galėtų tokį altorių įtaisyti ir tokių aukotojų būtų galima ir vardus įrašyti į tam tikrą lentelę altoriuje.

Klebonas Kun. Jonas Zabulionis.

Komitetio nariai: Tomas Ivanauskas, Boliš Pečiulis.

P. S. Pinigus malonėkite siųsti mano vardu žemiau padėtu adresu. Visų aukojusių vardai ir pavardės bus skelbiami Amerikos ir Lietuvos laikraščiuose. Kurie prisiųs aukas, prašyčiau, kad ir pažymėtų nuo ko ir po kiek. Adresas: **Kun. Jonas Zabulionis, Bijutiškis, Utenos apskrit. Lithuania.**

ĮVAIRENYBĖS

KAIP PAŽINTI ŽMOGŲ IŠ EISENOS?

Jeigu iš žmogaus veido galima atspėti jo būdą, nes žmogaus sielos nuotaika veikia veido raumenis, galima taip pat žmogaus dvasios pasaulį pažinti ir iš viso kuno užsilaikymo.

Nemačius žmogaus veido, net nė rūbų spalvos, daug ką apie jį galima pasakyti iš jo eisenos. Nereikia pagaliau nė matyti, užtenka girdėti, kaip žmogus eina, kad butų galima apie jį jau daug ką pasakyti. Maži vaikai, pavyzdžiui, iš žingsnių garso supranta, ar ju tėvas ar motina pareina, ar kas kitas.

Tvirta ir rami eisena rodo pasiryžusį ir stiprios valios žmogų. Labai stipri ir drebanti eisena rodo žmogų esant gaivalingos sveikatos. Žinoma, žmonių, kurie dirba rankų darbą, eisena visados bus sunkesnė, negu tų, kurie dirba daugiau proto darbą.

Nelygi, tankių žingsnių vyro eisena rodo, kad jis turi maža vyriškumo. Taip vaikščioja nuduoto gerumo ir mandagumo žmonės. Dabitų, lengvabūdžių ėjimas yra panašus į šokį. Nervingų žmonių eisena yra staigi ir nelygi.

Vienas švedų tyrinėtojas sako, kad greita eisena yra ženklas energijos ir temperamentingumo. Kas vaikščioja ant pirštų galų, yra žingeidus, atsargus ir paslaptingas. Žmonės, kurie kojas deda į vidurį, yra išsiblaškę, mėgsta kitus smerkti. Godusis vaikščioja mažais, nerviškais žingsniais.

Lėta eisena, vis vien, ar žingsniai būtų dideli ar maži, yra malonaus būdo ir ramios sielos ženklas. Išdidi eisena yra išdidaus žmogaus. Jis deda kojas labai į šalis jas smarkiai ištiesdamas. Jeigu netvirta eisena nėra ligūstumo pasėka, tai yra jį nepastovaus būdo ženklas.

Apskritai, moterų ir mergaičių yra dailesnė eisena, negu vyrų. Moteris, matomai, dailinanti savo eisena yra paviršutiniško būdo. Perdaug didelis ir tvirtas moters žingsnis rodo jos mėgstantį politikuoti, vyrišką būdą, ypač dar jeigu ir jos balsas yra kietas, šiurkštus. Tokią eisena turi dažniausiai ir mergaitės brendimo amžiuje.

"M. L."

KODĖL BUČIUOJANT UŽSIMERKIA AKYS?

Kartą Austrijos kromprincas Rudolfas (Habsburgietis) savo puotoje Majerlinge su savo mylimąja baronaite Marija Veteraite ir gerų bičiulių tarpe, iškėlė klausimą:

Kodėl bučiuojantis užsimerkia akys? — į kurį pats atsakė:

— Užsimerkia akys dėl to, kad bučiuotis mokama atmintinai.

Baronaitė Marija buvo tos nuomonės, kad "bučiuojantis tegalima galvoti apie bučiavimąsi; akys užsimerkia, pamėgdžiodamos lūpas, nes nežino, kas joms tuo metu darytina."

O grafas Hojus pridūrė:

— Kilus liepsnai lūpose, žmogus užmerkia akis iš baimės, kad kokia kibirkštis jų neišsvilintų.

Tada kunigaikštis Koburgas improvizavo poeto žodžiais:

Aš sprendžiu kukliai, be jokios puikybės:
Užmerkiu akis, asile senasis,
Kad nematytumei, atvėręs įąsias,
Jog tebedarai tokias kvailybes...

Baronaitė nuoširdžiai nusijuokė ir pasiūlė naują atsakymą:

"Bučiuodamiesi užmerkiame akis, kad nematytume po savo kojomis pragarmės."

Tada kronprincas Rudolfas sugalvojo atsakymą, paremtą fizikos dėsniu:

— Iš trijų kiaurynių veržiasi elektra. Dvi uždaromos, kad iš lūpų išsiveržtų stipresnė srovė!"

O kunigaikštis Pilypas priminė, kaip klausimą buvo išsprendusi viena artistė: — "Akys nevaidina jokios rolės bučiavimo komedijoje, todėl suerzintos užsimerkia iš pavydo."

Baronaitė Marija pareikalavo konkursinės dovanos už naują savo atsakymą:

— Akys užsimerkia dėl to, kad jos būna sužavėtos bučiavimo grožiu. Tada ziūri tiktai širdis.

Tarnas pildamas į taures vyno paklausė kronprinco Rudolfo:

— Ar negalima ir man šiuo reikalu ko nors pasakyti?

— Sakyk, Bratišai, sakyk! — sušuko Marija.

— Kaip šventadienį uždaromos krautuvės, taip bučiuojantis užmerkiamos akys! — iškėlė tarnas.

Kadangi linksmoji draugija nusprendė, jog tarnas visus nugalėjo, tai vyrai pažadėjo dovanoti po gražią pypkę, jojo kolekcijai padidinti. *"D."*

Pirmas pasauly tunelis pastatytas po Eufrato upe. Mezopotamijos srity, Azijoje.

Ispanijoje vienas darbininkas išrado tokį išradimą, su kuriuo galima vandenyje išbūti ilgą laiką. Išradimą vadina "žuvies plaučiais." Tas prietaisas išgauna iš vandenio oksigeną ir jį atiduoda žmogaus plaučiams. Ypač svarbus išradimas povandeniniams laivams, nes nuskendus žmonės išliks gyvi.

Garsusis Mahatma Gandhi, kovotojas už indų tautos laisvę, pareiškė, kad moteris turi atsižadėti didžiausio savo priešo — svaigalų, nes jie labiausia sukelia moters kūninius geidulius, kurių tenkinimas sunkina protavimą ir kelia žemas mintis; dėl to labai krinta moters garbingumas.

JUOKAI

Mokytojas: Pasakykit, vaikai, kuris medis mūsų krašte gražiausias?

Jonukas: Eglaitė, nes per Kalėdas ji būna papuošta saldainiais.

Mokytojas: O kuris biauriausias?

Jonukas: Berzas, nes nuo jo ima rykštes vaikams mušti.

Gali būti be baimės

— Panelė manęs nepraryk! — sako vienas ponas teatre greta jo sėdinčiai ir žiovaujančiai panelei.

— Gali būti be baimės: aš esu žydė, o mums juk kiaulienos negalima valgyti.

"O kaip anam buvo?"

Važiuoja keliu du žmonės su kroviniais prieš vienas kitą.

Pirmasis piktai sušuko: "Traukis iš kelio, ba bus kaip anam buvo!"

Antrasis išsigandęs uždrožė arkliams ir ūmai pasuko kuone apsiversdamas į griovį ir klausia: "Na, o kaip anam buvo?"

Pirmasis pravažiuodamas ramiai atsakė: "Anas man nesitraukė, tai aš jam turėjau pasitraukti."

JUOKINGI ĮSTATYMAI

(Niekas nepaiso tų ūpu išleistų įstatymų, bet kai kurie iki pastarųjų laikų randasi statutų knygose)

Nebraskoj yra prieš įstatymą rūkyti sėdint prie stalo bile valgykloj.

Idaho — jeigu nori pirkti vištą tamsoj, turi turėti šerifo leidimą.

North Dakota įsakyta, kad bučeris turi laikyti pakabinęs kailį savo krautuvėj kiekvieno gyvulio, kurį jis papiauna ir mėsa tuom laiku yra parduodama.

Mississippi valstijoj nelegališka duoti "tips" tarnui ar patarnautojai (weitress).

Elizabeth, Tenn., moterys negali nešioti branzalieto su laikrodžiu ant kojos.

Moterų "bathing suits" South Park Beach, Chicagoj, turi turėti rankoves trečdalį rankos ilgio.

Iowa valstijoj draudžia vartoti "booths ar partitions" — pertvarus restauracijose ar kitose valgių vietose.

Žuvauti nuo bile gyvulio kupros nelegališka Idaho valst.

Įstatymu uždrausta ir baudžiamas $300 bausmės tas, kuris skolins pinigus jaunam studentui seminarijoj arba kolegijoj Connecticut valst.

Bostone viešbučio-hotelio savininkas pastaruoju laiku buvo keblioj padėty, kuomet vienas žmogus su arkliu įvažiavo į jo hotelį ir reikalavo, kad jo arklys, vežimas ir jis pats būtų patalpinti tame pačiame hotely. Hotelio savininkas nežinojo ką sakyti, nes matė, kad to žmogaus buvo teisingas reikalavimas. Massachusetts įstatymas nurodo, kad kiekvienas hotelis turi aprūpinti žmogų ir gyvulį. Tokiu būdu turėjo būt surasta vieta arkliui. Pennsylvanijoj irgi panašus įstatymas yra, kur sako: "Kiekvienas viešbučio savininkas turi duoti gerą palinksminimą žmogui ir arkliui. Už kiekvieną prasižengimą $5.00 bausmės.

A. A.

(Bus daugiau)

"GARSO" SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GRAŽIAI, GREITAI IR UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ.

IŠ KITŲ MIESTŲ PRISIŲSTI DARBAI VISUOMET ATLIEKAMI LAIKU. VISI ESTI PATENKINTI ŠVARIU DARBU.

SUSIVIENYMO KUOPOS IR NARIAI NEPAMIRŠKIT SAVOS SPAUSTUVĖS.

SPAUDOS DARBUS SIŲSKITE ŠIUO ADRESU:

"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET (P. O. BOX 421)
WILKES-BARRE, PA.

Vietinės Žinios

SVEČIAI

Gruodžio 29-tą lankėsi L. R. K. S. A. Teismo Komisijos narys Simanas Galinis.

Tą pačią dieną lankėsi kapitonas Steponas Darius ir leit. St. Girėnas, kuriuodu šių metų pavasarį rengiasi skrįsti į Lietuvą. Lakūnai geram nusiteikime, nes kur tik atsilanko — atranda nuoširdų priėmimą ir medžiagišką paramą jų planuojamam skridimui.

17 KUOPOS NARIAMS ŽINOTINA

Laikytam metiniam susirinkime nutarta, kad visi nariai ir narės, kurie prikiauso į pasalpos skyrius, kad parašytų adresus ant mokesčių knygelės ir priduotų finansų raštininkams su pirma proga, kada mokėsit duokles, o labiausia tie nariai, kurie mainote adresus.

Neišpildžius šio nutarimo, atsitikus kokiai nelaimei ar ligai ir negavus pašalpos, tai nerugokit ant kuopos valdybos, nes bus jūs pačių kaltė.

17 kuopos valdyba:
Pirm. *J. Batvinskas.*
Rašt. *V. B. Dainis.*
Iždin. *Br. Jaskus.*

MIRĖ

A. a. Jokūbas Januška, 54 m. gyv. 507 Watt St., Duryea, Pa. Mirė gruodžio 30-tą. Paliko žmoną, vieną sūnų ir vieną dukterį. Sausio 2-rą po gedulo pamaldų atlaikytų šv. Juozapo bažnyčioj, palaidotas parap. kapuose. Velionis atvykęs iš Lietuvos apie 40 metų išgyveno Duryea, Pa.

A. a. Matas Dovydaitis, 67 metų, mirė gruodžio 30-tą p. J. Staniulienės namuose, 23 Harkins lane, Wilkes-Barre, Pa. Velionis buvo vienas pirmųjų lietuvių ateivių apsigyvenusių šioje apielinkėje. Paliko vieną brolį Juozą ir kitus gimines. Sausio 2-rą po gedulo pamaldų Švč. Trejybės bažnyčioj, palaidotas par. kapuose, Georgetown.

SARPOLIS RITAS SU SAVOLDI

Sausio 5-tą So. Main Armory Wilkes-Barre, įvyksta didelės ristynės. Svarbiausia ristikų pora — lietuvis Karolis Sarpolis su "Jumping Joe" Savoldi. Pergalėtojui užtikrinama proga ristis su Jim Londos už ristikų čempijonatą.

Naujų Metų rytą, žaizdamas revolveriu, mirtinai pasišovė populiarus jaunikaitis Donald Fadden, 18 m., gyv. Pittston, Pa.

PADĖKOS ŽODIS RĖMĖJAMS

Šv. Vincento draugystė, W.-Barre, Pa., Šv. Trejybės parapijoj ,kartu su visais tais, kurie gavo Kalėdoms dėžes (beskes) su maistu ir kitokią paramą, nuoširdžiai dėkoja, o daugiausia p. Rekuvienei ir visoms Wyoming Klonio Moterų Klūbo narėms, kurios nemažai suteikė maisto dėžėmis (beskėmis) pavargėliams lietuviams. Taipgi dėkojam krautuvininkui Bergmanui (So. Main Sa., W.-Barre), kuris nemažai sušelpė pavargėlių, kuriuos tik Šv. Vincento draugija nurodė; nuoširdžiai dėkojam Mr. ir Mrs. Vilčauskams už veršį, kurį aukojo dėl pavargėlių, Mr. ir Mrs. J. Stulgaičiams ir Mr. ir Mrs. W. Mikelioniams — už maistą ir pinigus, Mr. ir Mrs. A. Gibavičiams. Vienu žodžiu ačiū visiems, kurie prisidėjo prie minėtos draugystės palinksminti suvargusius mūsų parapijos lietuvius laike Šv. Kalėdų. Mūsų draugystė neįstenas neatsako, kuris ateina su prašymu pagalbos, ir šelpia, kiek tik išgali.

Šv. Vincento dr-jos komitetas linki kuo laimingiausių Naujų Metų visiems rėmėjams.

K. J. D.

J. VALENČIO MIRTIS

Gruodžio 27-tą atrado negyvą Joną Valentį, 20 metų, gyv. Lockville, Pa. Policija ištyrus paskelbė, kad Valentis pirma išgėres nuodų, paskui nusišovęs. Tėvai tą dieną nebuvo namie.

Velionis tik du metai iš Lietuvos. Buvo menkos sveikatos ir nesenai perėjo operaciją.

NUKOVĖ JAUNĄ VAGILĮ

Naujų Metų rytą Nanticoke policijos kapitonas Robert Davis nukovė vagišį Stephen Zanza, Jr., 18 m. Zanza mėgino įsilaužti į Empire Beef Co. krautuvę. Pirma ,negu kap. Davis jį nukovė, Zanza du kartu smarkiai uždavė jam gelažgaliu per galvą. Zanza turėjo nepataisomą kriminalį charakterį. Būdamas 9 metų amžiaus pradėjo savo kriminališką karjerą, buvo baustas pataisos namais ir kalėjimu, iš kur jis buvo paleistas tik 3 mėnesiai atgal.

Naujų Metų dienoje, sausio 1-mą, Juozas ir Katrė Kazakevičiai, gyvenantys 84 Division St., Lee Park, susilaukė dukrelės. Motina ir kūdikis randasi Mercy ligoninėj ir abi geroj sveikatoj.

Gruodžio 29-tą iš priežasties nepaprastai tirštų miglų, Wyoming Klony 3 asmenys žuvo, keliolika sužeistų. Elizabeth Brisk, 22 m., iš Miners Mills, ir Charles Wilson, 60 m., iš Avoca užmušti traukinio Deleware and Hudson geležinkelio kryžkelėj. Kiti daugumoj nukentėję automobilių nelaimėse.

JAUNAMEČIAI KRIMINALISTAI

Gruodžio 30-tą Luzerne apskrities jaunųjų teisme, prieš teisėją B. R. Jones, teisti 7 jaunuoliai, nuo 15 iki 19 metų amžiaus, iš Hazleton, Pa. Joseph Facio, 15 m., Joseph Zdonchik, 17, Lathrop Reynolds ir Edward Mikilczik, abu 16 m., nusiųsti į jaunamečių pataisos namus — Kis-Lyn. Edward ir Vincent Waslecki, broliai 18 ir 19 metų, jau buvę Huntington reformatorijoj, greičiausia bus pasiųsti į kalėjimą. Joseph Zola, 15 m., paliuosuotas paroliaus sąlygomis.

Visi jaunuoliai teisti ir nubausti už automobilių ir kitas vagystes. Kai kurie vagystes yra papildę daug kartų.

Į PLYMOUTH ATVAŽIUOJA "ŽENTAI IŠ AMERIKOS"

Sekmadienio vakare, sausio-Jan. 8, Šv. Kazimiero bažnyčios auditorijoj, bus labai juokingas vakaras, kurį rengia abi vietinės L. R. K. S. A. kuopos sušelpimui bedarbių Susivienymo narių, kurie negali užsimokėti mokesčių į Centrą. Jų palaikymui yra rengiamas šis vakaras.

Bus sulošta labai juokinga komedija "Žentai iš Amerikos." Taipgi du pittstoniečiai juokdariai A. Šeporaitis ir K. Šakočius prikrės daugybę visokių "fonių." Taip kad atsilankę visi juoksis susiriesdami.

Tik tie pasilikit namie, kurie nenorit juoktis.

Be to, ne tik prisijuoksit iki sočiai, bet savo atsilankymu paremsit bedarbius Susivienymo narius.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga tik 25c.

APDEGĖ ŠV. JĖZAUS ŠIRDIES VIENUOLYNO RŪMAI

Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacijos vienuolynas , rinktiniai rakandai ir turtingas knygynas žuvo liepsnose. Tėvai vos išsigelbėjo nuo ugnies. Tėvas L. Brigmanas susižeidė ir buvo užtroškęs nuo dūmų. Kiti tėvai ir novicijai išliko sveiki. Tačiau kentėjo troškimą dūmais.

Gaisras prasidėjo pusė po dvyliktai po vidurnakties į šeštadienį gruodžio 31 d., 1932.

Tėvai tuo tarpu apsistojo pas pp. M. J. Schworm'us (Lakeside Inn'e).

Pirmutinę gydymo pagalbą tėvams suteikė P-ras J. C. Ažukas iš Wilkes-Barre, Pa.

Pasitikima, kad geros valios žmonės atjaus nukentėjusius gerb. Tėvus ir padės atsistatydinti vienuolyną.

Nuo savęs reiškiame gilios užuojautos žodžius Tėvui L. Brigmanui, C. C. J.

Švenčiausioji Jėzaus Širdis te paguodžia ir te suramina nukentėjusius Tėvelius. **Samata**

MOTERŲ KLŪBO NAUJA VALDYBA

Pereitą savaitę Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klūbas laikė metinį susirinkimą. Užbaigus visus biznio reikalus, rinkta valdyba šiems 1933 metams. Prezidentė išrinkta buvusioji Mrs. P. Brussock, iš Edwardsville; vice prezidentė — Mrs. Leskauskienė, iš Plymouth; protokolų sekretorė — p-lė Ona Grimaila, W.-Barre; fin. sekretorė — Mrs. Harvey Johns, W.-Barre; iždininkė — Mrs. Madeline Straigis, Wilkes-Barre.

Tik viena prezidentė liko ta pati, likusioji valdyba — visa nauja.

Klūbo narės patenkintos nauja valdyba. Sako, "valdyba turėtų būti renkama nauja kas metą, kad duoti visoms narėms pasidarbuoti valdybėj, tokiu būdu atsirastų gyvesnis veikimas klūbe."

Naujai valdybai linkime gražiai darbuotis lietuvių tarpe.

KINGSTON, PA.

1-MOS KUOPOS BALIUS

Pirmadienio vakare, sausio 2, Burbos salėj Edwardsville, Susivienymo 1-ma kuopa laikė savo metinį balių.

Kaip ir kiekvieną metą, šis balius irgi buvo sekmingas. Žmonių atsilankė daug; grojo geras orkestras ir visi gražiai linksminosi iki vidurnakčio.

Baliaus gaspadoriais buvo: kp. pirm. J. Venslauskas, vice pirm. A. Kaduškevičius ir ižd. J. Jonavičius. Tikietus pardavinėjo abu raštininkai — A. Soroka ir J. Kučinskas. Prie gėrimų buvo A. Muckus, Al. Paškevičius ir V. Leliokas.

Į balių atsilankė Susivienymo iždininkas J. Moliušis su žmona, dukterimis ir žentu Pr. Sabaliausku, Susivienymo sekretorius J. B. Šaliūnas, "Garso" redaktorius Matas Zujus ir vietos kleb. kun. J. Inčiūra.

Kuopa labai dėkinga Petrui Sabaliauskui, Edwardsville konsilmanui, kuris gavo leidimą ir policistą dykai. Petras Sabaliauskas—Sobers yra labai geros širdies ir sąžiningas vyras. Kuomet tik vietos lietuviai pas jį kreipiasi, visuomet visame kame jiems padeda.

Iš šio gražaus baliaus kuopai liks pelno.

ŠV. VINCENTO DE PAUL DR-JA PALINKSMINO VAIKUČIUS

Antrą dieną Kalėdų, 3 val. po pietų, pobažnytinėj svetainėj šv. Vincento de Paul draugija turėjo palinksminimą vaikučiams.

Buvo parengta Kalėdų eglaitė ir berniukai ir mergaitės išpildė programą.

Vaikučių buvo susirinkę apie du šimtu.

Programą išpildė šie: deklamavo — Loretto Leliokas, Marcelė Lubens, Albert Kamarauskas.

Du jauni vyrukai — Edward Alexis ir E. Makauskas gražiai paskambino Hawailn gitaromis.

Duetas — Irene Šaučiūnas smuika ir Florence Brussock pianu.

Deklamuoja—Betty Leliokas, Helen Kadish ir Petras Brussock.

Top dance — Aldona Kamarauskaitė.

Deklamuoja — Frances Survilla, Edgar Yeraška, Margaret Yanklunas, Sabina Pelsky, Nellie Vanskauskas, Pauline Survilla.

Dialogas — Dorothy Petras ir Rita Venslauskas.

Lietuviškai dainavo — Nellie Vytkauskas, Regina Karalavich ir Irene Motz.

Deklamuoja — Aldona Kamarauskas, Margaret Brussock, Frances Sobereski, Joseph Malanchis, Elizabeth Victor.

Top dance—Matilda Proleika.

Piano solo — Florence Brussock.

Lietuviškai dainuoja — Genevieve Pozarak.

Deklamuoja — Helen Gudinas.

Vaidina veikaliuką — Helen Kadish, Mary Yanklunas, Loretta Leliokas, Sabina Pelski, Elizabeth Karalunas.

Smuikos solo — Albert Butkevich.

Deklamuoja — Irene Chanis, Irene Saroka ir Anna Lishnauskas.

Keletą dainelių sudainuoja visi vaikučiai.

Santa Claus, kuriuomi buvo parapijos komiteto pirmin. Juoz. Venslauskas, vaikučiams dalino dovanas.

Programą prižiūrėjo mokytojos panelės Kabusk ir Butkus.

Visa programa, be poros lietuviškų dainelių, išimtinai buvo anglų kalboje, o aš taip norėjau, kad būtų lietuviškai! *Rap.*

PLYMOUTH

6-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Įvyks sausio 8-tą tuoj po antrų mišių bažnytinėj svetainėj. Maloneėkit visi nariai pribūt.

Gruodžio 11-tą susirinkime išrinkom tą pačią valdybą dėl ateinančių 1933 metų: Jonas Varnagis — pirmininkas; Jonas Jodauga — fin. raštininkas; apskrities delegatais—Andrius Gavenonis ir Antanas Kižis.

Nepamirškit sekmadienio vakaro, bus juokinga programa, kurios ilgai neužmiršit. Pelnas suvargusių bedarbių šelpimui.

Užkviečia *Komitetas*

WARIOR RUN, PA.

238 KUOPOS NARIAMS

Metinis susirinkimas bus sausio 15, 1933. Visi nariai ateikit į šį susirinkimą ir užsimokėkit užsilikusias duokles. Bus renkama kuopos valdyba.

Valdyba

LUZERNE

LRKSA. 28 KP. VALDYBA 1933 METAMS

Laikytam susirinkime gruodžio 18-tą, 1932 metais, išrinkta nauja valdyba: pirm. — Jurgis Zdanavičius, 299 Miller St.; vice pirm. — Petras Balčius, 654 Bennett St.; rašt. — Petras V. Zdanavičius, 299 Miller St.; rašt. — Juozas Urbanavičius, 311 Walnut St.; iždin. — Petras J. Stravinskas, 21 Ryman St.; iždo globėjai — Antanas Urbanavičius, 124 Walnut St., Kingston ir Juozas Makevičius, 253 Walnut St.; ligonių lankytojai — Petras Balčius, 654 Bennett St. ir Jonas Krikščiūnas, 673 Miller St.

Susirinkimai bus laikomi kas trečias sekmadienis kiekvieną mėnesį A. Mockaičio salėj.

P. V. Z.

WANAMIE

LRKSA. 75 KP. METINIS SUSIRINKIMAS

Įvyks sausio 8, tuojaus po paskutinių mišių, bažnyčios rūsy. Nariai ir narės, visi turit pribūt į šį susirinkimą būtinai, kadangi šiame susirinkime bus išduotas metinis narių stovio ir finansų raportas, taip pat bus renkama kuopos valdyba ateinančiam metui, o kas svarbiausia, tai turėsit išsirinkt naują finansų raštininką.

Taipgi dauguma narų yra užsivilkę su mėnesinėm duoklėm, prašom ateiti ir atsilyginti, kad paskui nebūtų kokių nesusipratimų.

B. Petrauskas, rašt.

BRESLAU, PA.

56-TOS KUOPOS NARIŲ ŽINIAI

Metiniam ssusirinkime, kurs įvyko gruodžio 18-tą, 1932 m., valdyba palikta ta pati dėl ateinančių 1933-čių metų: pirm. — Juozas Simonis, vice-pirm. — Juozas Kasulinas, rašt. — Pranas Bucevičius, iždin. — Alekas Natautis.

Jeigu šios kuopos kuris narys susirgtų, meldžiu kreiptis šiuo adresu: 199 Phillips St., Lynwood, Wilkes-Barre, Pa.

Rašt. *Pr. Bucevičius*

Šiuo laiku sunkiai serga L. R. K. S. A. 56 kp., Breslau. pirmininkas Juozas Šimonis. Susiv. nariai, draugai ir pažystami velina greito pasveikimo! *Rap.*

PARENGIMAI

VISI PARENGIMAI garsinami tų draugijų ir kuopų, kurios duoda spaudos darbus "Garsui."

JUOKINGAS TEATRAS,—"Žentai iš Amerikos" ir Juokdariai—rengia abi LRKSA. Plymouth'o kuopos nedėlioj, sausio (Jan.) 8, Bažnyčios Auditorijoj, Chestnut St., Plymouth, Pa. Pradžia 7:30 val. vakaro. Įžanga 25c.

ŠOKIAI, rengia Lietuvių Merginų Klūbas iš Ashley, šeštadienį, sausio-Jan. 14, 1933, Boylan's salėje, So. Main St., Ashley, Pa. Įžanga 25c.

DIDELIS BALIUS, rengia D. L. K. Kęstučio Draugystė, šeštadienio vakare, sausio-Jan. 14, 1933, Potellūno salėje, 53 Bank St., Wilkes-Barre, Pa. Gros geras lietuviškas orkestras. Įžanga 25c.

VALENTINE DANCE AND BALL—rengia Kingston'o Švč. Marijos liet. parapijos choras antradienio vakare, vasario 14, American Legion Home, Market St., Kingston, Pa. Gros Chas. Polisky's Penn Orkestras. Įžanga 40c.

ŠOKIAI, rengia Georgetown A. A., pirmadienio vakare, sausio-Jan. 16, 1933, Georgetown-Community House Gym. Muzika Stan Adams. Įžanga 25c.

ŠOKIAI, rengia Švč. Trejybės parapijos Šv. Vardo Draugija, antradienio vak., Sausio-Jan. 17, 1933, parapijos svetainėje, Meade ir South St., Wilkes-Barre, Pa. Gera muzika. Įžanga 25c.

THIRD ANNUAL FORMAL DINNER-DANCE — Rengia Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klūbas pirmadienio vakare, sausio 23, Mallow Sterling Hotel Crystal Ballroom. Svetelius linksmins John Hull orkestras. Tikietas (įskaitant taksus) $2.50 asmeniui.

ISTORINĖS IŠKILMĖS MOUNT CARMEL, PA.

DALYVAVO ŠV. TĖVO ATSTOVAS AMERIKAI, TRYS VYSKUPAI, LIETUVOS ATSTOVAS IR KITI

Tęsinys iš 1-mo pusl. 2-3 kol.)

los ir sesučių mokytojų svarbą jaunuomenės auklėjime. Jis pagyrė senuosius žmones atkeliavusius iš Lietuvos už jų gyvą tikėjimą ir jų nuveiktus darbus; žmonės iš Lietuvos atkeliavę su karmalitavais škaplieriais šiame to paties vardo miestely Mount Carmel per Panelės Švenčiausios globą pasisekė jiems įsteigti pirmą lietuvaičių seserų vedamą mokyklą ir šioje vietoje buvo įsteigtas pirmas lietuvaičių seserų vienuolynas. Tos svarbiausios dvi kultūrinės įstaigos Amerikoje įsisteigė šioj parapijoj ir skleidžia apšvietą po visas lietuvių Amerikos kolonijas. Tie prakilnūs darbai čionai pradėti buvo a. a. prakilnios dvasios kunigo Staniukyno. Jums šiandieną tenka toji garbė apvaikščiojant tas gražias iškilmes. Visi tie dalykai paliks užrašyti Lietuvių Tautos istorijoje. (Čia tiesuglaustas turinys Vyskupo Bučio pamokslo; tikimės, kad Jo Malonybė, malonės suteikti spaudai ištisą pamokslą).

Po jo kalbėjo kun. S. Dobinis anglų kalboj; jis savo pamoksle paaiškino parapijos padėtį prieš dvidešimt penkis metus nesant parapijinės mokyklos ir išdėstė šv. Kryžiaus parapijos pažangą per tuos dvidešimt penkis metus veikiant seserų vedamai mokyklai. Be to jis savo pamoksle pabriežė sesučių Kazimieriečių pasišventimą ir jų nuveiktus prakilnius darbus.

Iškilmingoms Mišioms pasibaigus, Šv. Tėvo Atstovas suteikė Apaštališką Palaiminimą ir visuotinus atlaidus visiems esantiems bažnyčioje. Celebrantas kun. dr. J. B. Koncius perskaitė Šv. Tėvo prisiųstą per vietinį vyskupą sekantį dokumentą:

"Jo Šventenybė su didžiausiu įdomumu išklausė apie pirmosios lietuvaičių seserų vedamos mokyklos įsteigimą Jungtinėse Valstybėse ir apie įsteigimą Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos, kuri buvo pirma lietuvaičių kongregacija įsteigta Jungtinėse Valstybėse. Abu tie įvykiai suteikė didžios paguodos Šv. Tėvui ir todėl Jis labai noriai teikia Apaštališką Palaiminimą mokyklai ir Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijai ir maldaudamas Visagalio, kad jų tolimesni darbai, Dievui laiminant, sektųsi kuo geriausiai."

(Pasirašė)
S. E. Kardinolas Pacelli.

Be to perskaitė Šv. Tėvo kablegramą:

"Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos Jubiliejaus proga, Jo Šventenybė (Šv. Tėvas) ir vėl teikia specialų Palaiminima Seserims ir visiems dalyviams."

Po to, nuo altoriaus anglų kalba išreiškė savo padėką Apaštališkam Delegatui, vyskupui McDevitt, D. D., vyskupui O'Reilly, D. D., vyskupui Bučiui, D. D., J. E. Lietuvos Atstovui B. K. Balučiui ir Motinai M. Cyrilei, Nekalčiausios Marijos Širdies Generalei Viršininkei, Šv. Kazimiero Seserų globėjai ir didžiai geradarei; kiekvienam iš jų skyrium atatinkamai pažymėdamas jų geradarystes Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijai ir lietuviams.

Toj pačioj tvarkoj, kaip ir ateinant į bažnyčią, iškilmingai gryžo atgal į kleboniją.

Mišių laike parapijos didysis choras gražiai giedojo Gregorijoniškas Mišias.

Klebonijoje garbingiems svečiams buvo surengti pietūs. Kadangi visi kunigai negalėjo tilpti, jų dalis pietus turėjo kitoje vietoje.

Po piet Šv. Tėvo Atstovas ir vyskupai su vietos klebonu padarė vizitą Šv. Kazimiero Seserims jų name ir prie tos progos Arkivyskupas Fumasoni Biondi suteikė sesutėms specialų palaiminimą.

(Bus daugiau)

7-TI METINIAI ŠOKIAI — rengia Švč. Marijos par. Holy Name Society antradienio vakare, sausio 31, American Legion Home, Market St., Kingston, Pa. Gera muzika. Įžanga 50c.

ŠOKIAI—rengia Švč. Trejybės parapijos salėj, kamp. South ir S. Meade antradienio vakare, sausio 31 parapijos salėj, kamp. South ir So. Meade gat., Wilkes-Barre. Įžanga 25c.

NĖR TURTO--NĖR GYVENIMO

Chicago, Ill. — Gruodžio 29-tą šoferis Peter Peterson nušovė dukterį, žmoną ir pats nusišovė.

Tragedijos aplinkybės taip išrodo. Peter Peterson apie 21 metą tarnavo turtuoliui Clement Studabaker, Jr., už šoferį. Turtuolis Petersoną pamėgo ir pažadėjo savo testamentu palikt jam $5,000. Gruodžio 28-tą Peterson sužinojęs, kad jis niekuo negausiąs, suplanavo baisų dalyką.

Ryto metu jis nuėjo į savo dukters Paulinos, 20 metų amžiaus, miegamąjį, pridėjo revolverį prie smilkinio ir viena kulka atėmė jai gyvybę. Po to jis nuėjo į svečių kambarį (parlor), kur buvo jo žmona. Viena kulka per galvą ir tą užmigdė amžinu miegu.

Paskui jis priėjo prie telefono, pasišaukė savo giminaitę ir jai pranešė: "Anna ir Paulina mirę, aš irgi netrukus būsiu jų tarpe, o tu, Jennie, ateik ir visu kuo pasirūpink. Aš palikau tau raštelį. Pasakyk už manę "goodbye" savo šeimynai." Paliktoj notoj Peterson išaiškina, kaip turi būt pavartotas jo paliktas mažas turtas.

Paskui jis patelefonavo policijai pranešant, kur randasi mirusių kūnai. Taip pat patelefonavo Clement Studebaker, 3rd, buvusio savo darbdavio 33 metų sūnui.

Kuomet policija ir C. Studebaker pribuvo, Peter Peterson buvo negyvas. Jis gulėjo šale savo žmonos. Jų kūnus dengė blankietas, kurį, matyt, uždėjo pats Peters' prieš nusišausiant.

Philadelphia. — Celebruojant Naujų Metų pradžią pašauti net 4 asmenys. Sąrysy su tuo policija areštavo 12 asmenų.

Durys

Barbora mokosi išminties.

— Prieš atidarydama duris, — noko ją šeimininkė: — panelė pirma į jas pabelskit.

— Ar ir prie tvarto? — klausia Barbora.

Compliments of
Tel. 7-0931
DR. A. J. VALIBUS
Gydytojas ir Chirurgas
106 Church St., Edwardsville, Pa.
Nuo 9-nių iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare
Sekmadieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELIS
Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus patarnavimas.
Tėmykit numerį:
88 East Market Street
Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis Vaišnis, Savininkas.